ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

นายณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

นายณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ผู้วิจัย : นายณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์
ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทักษ์
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉริยา พรมท้าว

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และ 3)สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 336 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT) ปัจจัยด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (SELT) ปัจจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (AICTT) และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู (TBETT) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณพหุคูณ (R) เท่ากับ .599 และ R^2 เท่ากับ .359 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ร้อยละ 35.9 2) สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เขียนในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = -4.131 + 6.543MOTT + 2.425SELT - 1.747AICT - 1.612TBETT$ และสมการณ์พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_{Y'} = .608Z_{MOTT} + .246Z_{SELT} - .208Z_{AICT} - .175Z_{TBETT}$

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Factors Affecting To Achievement In English Language Grade 6 Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3
Author : Mr.Natthagorn Natthatechasab
Degree : Master of Education (Educational Research and Evaluation) Rajabhat Maha Sarakham University
Advisor : Assistant Professor Dr.Anusorn Chanprathak
Assistant Professor Dr.Atchariya Promtow
Year : 2026

ABSTRACT

The factors affecting to achievement in English language grade 6 Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3. The purposes of this study were to study correlation between factors and affecting to the achievement in English language of the grade 6 students in Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3 and create a predictive equation factors affecting to achievement in English language of the grade 6 students. The sample of this research consisted of 336 grade 6 students in Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 3, were selected through a multi-stage random sampling technique. The instruments used for data collection were a 30-item achievement test and a 90-item questionnaire to investigate factors influencing the student's English learning achievement. The statistics used for data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's correlation and multiple regression analysis.

The research finding were follows : 1) The factors affecting to achievement in English language were achievement motivation, self-concept, atmosphere in the classroom and teaching behavior. The correlation coefficient value was .559 and R-square was .359. These proved that the predictive variables could predict 35.9 percent. 2) The prediction equations derived could be written as follows : The prediction equation in the form of raw score : $Y' = -4.131 + 6.543MOTT + 2.425SELT - 1.747AICT - 1.612TBETT$ and The prediction equation in the form of standard score : $Z_{Y'} = .608Z_{MOTT} + .246Z_{SELT} - .208Z_{AICT} - .175Z_{TBETT}$

_____Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉริยา พรมท้าว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งท่านผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณบุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเห็นคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่บุพการีและบูรพาจารย์ที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน ให้ความรัก ความเมตตา และประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก
ABSTRACT ..... ข
กิตติกรรมประกาศ ..... ค
สารบัญ ..... ง
สารบัญตาราง ..... ฉ
สารบัญภาพ ..... ช
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 3
1.3 สมมติฐานการวิจัย 3
1.4 ขอบเขตการวิจัย 4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) 9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 11
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 17
2.4 การวิเคราะห์การถดถอย 50
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 52
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย 54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 59
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 59
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 61
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 61
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 62

หัวเรื่อง **หน้า**

บทที่ 4 ผลการวิจัย 64
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 64
4.2 ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
5.1 สรุป 74
5.2 อภิปรายผล 75
5.3 ข้อเสนอแนะ 76
บรรณานุกรม 78
ภาคผนวก 85
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย 86
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 88
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือวิจัย 103
ประวัติผู้วิจัย 113

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 จำนวนประชากร จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 57
3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน 58
4.1 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเพศ 65
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 66
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติทางการเรียน 67
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง 68
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศในชั้นเรียน 69
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการสอนของครู 70
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครู 71
4.8 ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ 72
4.9 ผลการตรวจสอบ Multicollinearity 72
4.10 สัมประสิทธิ์การถดถอย ผลการทดสอบค่า t ของตัวแปรพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 73

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 แบบจำลองความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกันระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 28
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศกับเจตคติต่อการเรียน ... 28
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย 55

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจการเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556)

หลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรี และร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีการคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อสื่อสารได้รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย และกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานและกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น บาลี และภาษาประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3)

แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาสำคัญและได้บรรจุไว้ในหลักสูตรมาเป็นระยะเวลานาน และคนไทยได้เรียนภาษาอังกฤษแต่ในวัยเยาว์ แต่ความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่านานาประเทศ ซึ่ง Phillips (2008, p. 21) ได้กล่าวว่า จากประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษของผู้วิจัย พบปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษาที่ผ่านมา จากการรายงานผลการทดสอบ O–NET ของสำนักงานทดสอบการศึกษาแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ ในรายวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนผลการสอบวิชาภาษาอังกฤษค่าเฉลี่ยรวมระดับประเทศเท่ากับร้อยละ 33.49 และในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคาม เขต 3 ผลการสอบ O–NET ประจำปีการศึกษา 2567 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 27.84 ซึ่งเป็นวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้าย ๆ จากทั้งหมด 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน O–NET. ค่าสถิติโรงเรียนแยกตามรายวิชา) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งระดับประเทศและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่ต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้เรียนถือว่ามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยตรงและมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ครูจำเป็นต้องตระหนักว่าผู้เรียนมีสมรรถนะเพียงใดที่จะพร้อมสู่การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมและทักษะตามที่ครูต้องการ โดย Benjamin (1956, อ้างถึงใน ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน, 2539, น. 53-55) กล่าวว่า การกำหนดจุดประสงค์รายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีพฤติกรรมและทักษะตามที่ต้องการ ผู้สอนจะต้องทราบแนวทางการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ตาม Taxonomy of Education Objective ดังนี้ ด้านที่หนึ่งด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ด้านที่สองด้านจิตพิสัย ได้แก่ ความรู้ การตอบสนอง การพิจารณาคุณค่า การจัดคุณค่า การแสดงคุณค่า และด้านสุดท้ายด้านที่สาม คือ ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ การเลียนแบบ การดำเนินงาน การกระทำอย่างถูกต้อง การสร้างและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การมีพฤติกรรมในลักษณะธรรมชาติ และจากการที่ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน มีความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน การทำแบบฝึกหัด การหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ (จุฑาทิพย์ ชาติสุวรรณ, 2548, น. 19) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางบวกและลบ หรือเป็นกลาง (พรกมล ช่างทอง, 2551, น. 42) มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ เป็นผู้ที่ตั้งความคาดหวังไว้สูง (พรรณี ช. เจนจิต, 2550, น. 292) สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดหากมีในตัวผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ครูผู้สอนก็นับว่ามีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน ครูจะต้องมีคุณภาพการสอนและความสามารถเข้าใจกระจ่างชัดในการเรียนการสอนให้เกิดกับผู้เรียน โดยจัดลำดับส่วนประกอบของเนื้อหา การอธิบาย การเสนอบทเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระจ่างชัด เกิดความสนุกระหว่างเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น (อรทัย จันใด, 2553, น. 44) และครูจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งเป็นลักษณะโดยรวมทั้งหมดของครู อาจจะสังเกตได้จากลักษณะท่าที ลักษณะสีหน้า การแก้ปัญหา การให้เหตุผลที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนหรือผู้พบเห็น (สุธิดา พลเยี่ยม, 2549, น. 22)

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็มีส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ สภาพแวดล้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมนับว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนทางด้านกายภาพหรือการตกแต่งห้องเรียนด้วยวัสดุตกแต่งเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน เพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จ พรรณี ช. เจนจิต (2550, น. 347-348) ได้เสนอองค์ประกอบบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อให้ครูได้นำไปใช้กับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ บรรยากาศที่ท้าทาย บรรยากาศที่เป็นอิสระ บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ บรรยากาศที่มี

ความอบอุ่น บรรยากาศแห่งการควบคุม และบรรยากาศแห่งความสำเร็จ และจากการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คาดว่าปัจจัยที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงหรือต่ำลงนั้นได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงมาจากตัวผู้เรียนเอง โดยผู้เรียนจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ จะทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้น อีกปัจจัยคือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน หากครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ว่าจะเป็นลักษณะการแต่งกาย บุคลิกภาพของครู ผู้เรียนก็จะเกิดการซึมซับนำเอาแบบอย่างที่ดีมาปรับใช้ และนอกจากนี้แล้วการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนยังนับว่าเป็นปัจจัยทางอ้อมที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้โรงเรียนนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ทันต่อการสอบวัดผลการศึกษาระดับชาติและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.2.3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านเจตคติทางการเรียน ปัจจัยด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ปัจจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

1.4.1.1 ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 2,106 คน จาก 145 โรงเรียน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 336 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967, น. 725, อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ, 2556, น. 101) โดยกำหนดระดับความเคลื่อนที่ระดับ .05 และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรพยากรณ์ (Independent Variables) คือ

1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motivation: MOT)
   1.1) ความกล้าเสี่ยง (Moderate risk taking: MRT)
   1.2) ความกระตือรือร้น (Energetic: EGT)
   1.3) ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual responsibility: INR)
   1.4) ความรู้เกี่ยวกับผลการตัดสินใจของตนเอง (Knowledge of result of decision: KRD)
   1.5) การคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities: AFP)
2) เจตคติทางการเรียน (Attitude Towards Learning: ATL)
   2.1) ด้านพฤติกรรม (Behavior Component: BEC)
   2.2) ด้านความรู้สึก (Affective Component: AFC)
3) มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept: SEL)
   3.1) ด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล (Academic value: ACV)
   3.2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship: INT)
   3.3) ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional adjustment : EMO)
4) บรรยากาศในชั้นเรียน (Atmosphere in the classroom: AIC)
   4.1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (Interaction Between Teachers and Students: BTS)
   4.2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Interaction Between Students and Students: BSS)
   4.3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching Activities: TEA)
5) คุณภาพการสอนของครู (Teaching Quality : TQT)
   5.1) การอธิบายบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจ (Offer Lessons: OFER)
   5.2) การเสริมแรง (Reinforcement: REIN)

5.3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation : PART)

6) พฤติกรรมการสอนของครู (Teaching Behavior : TBE)

6.1) ความรู้ความสามารถทางวิชาการ (Academic Ability: ACA)

6.2) วิธีการสอนและเทคนิคการสอน (Teaching Methods and Teaching Techniques: TMT)

6.3) สื่อการเรียนการสอน (Instruction Media: INS)

6.4) จิตวิทยาในการเรียนการสอน (Psychology in Teaching: PSY)

6.5) การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation: MEA)

1.4.2.2 ตัวแปรตาม / ตัวแปรเกณฑ์ (Dependent Variables)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (English Achievement: EA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบ ที่เกิดขึ้นจากการเรียนอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ และเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้ว ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้วนั่นเอง

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation: MOT) หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค ไม่ท้อถอยต่อความล้มเหลวต้องการทำอะไรให้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้เป็นไปตามที่ตัวเองตั้งมาตรฐานเอาไว้ วัดได้จากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1. ความกล้าเสี่ยง (Moderate risk taking: MRT) หมายถึง การตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวไม่ชอบงานที่อาศัยโชคลาง พอใจทำสิ่งที่ง่าย ๆ ที่ต้องใช้ความสามารถเลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตนได้สำเร็จ

2. ความกระตือรือร้น (Energetic: EGT) หมายถึง การแสดงออกถึงการให้ความสนใจและลงมือเรียนรู้ ปฏิบัติด้วยความมานะพากเพียรโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้ความสามารถทางการคิดและทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำเร็จลุล่วง

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual responsibility: INR) หมายถึง ความพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นไม่หวังการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น

4. ความรู้เกี่ยวกับผลการตัดสินใจของตนเอง (Knowledge of result of decision: KRD) หมายถึง การติดตามผลการตัดสินใจของตน เพื่อปรับปรุงการกระทำของตนให้บรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม

5. การคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities: AFP) หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มองการณ์ไกล รู้จักวางแผนการระยะยาวไว้ก่อน เพื่อเตรียมพร้อมจะรับกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

เจตคติทางการเรียน (Attitude Towards Learning: ATL) หมายถึง ความคิดความรู้สึกและความโน้มเอียงของบุคคล อันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นบุคคล วัตถุ เหตุการณ์ ของนักเรียนทั้งทางบวกและทางลบเป็นการให้ความสำคัญเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ วัดได้จากแบบวัดเจตคติทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1. ด้านพฤติกรรม (Behavior Component: BEC) หมายถึง ด้านความพร้อม ความโน้มเอียงที่นักเรียนจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองกิจกรรมการเรียนในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะมีความสอดคล้องกับความรู้สึกนั้น

2. ด้านความรู้สึก (Affective Component: AFC) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่นักเรียนประเมินกิจกรรมนั้นแล้วมีความพึงพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการกิจกรรมนั้น

มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept: SEL) หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการรับรู้จากการมองตนเองในด้านต่าง ๆ ความรู้สึก ความคิด ลักษณะรูปร่าง ความสามารถคุณค่าของตนเอง แบ่งออกตามความรู้สึกตามสมองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล (Academic value: ACV) หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่แสดงถึงความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน แรงจูงใจ ทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากบ้าน การแข่งขันด้านการเรียน

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship: INT) หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่แสดงถึงความรู้สึกต่อตนเอง ในด้านการได้รับการยอมรับจากเพื่อนการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน ความสามรถในการคบเพื่อนนักเรียน

3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional adjustment: EMO) หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่แสดงถึงการควบคุมตนเองเมื่อได้รับความกดดันของอารมณ์ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด ความเบื่อหน่ายจากการเรียน

บรรยากาศในชั้นเรียน (Atmosphere in the classroom: AIC) หมายถึง สภาพการณ์ในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนพยายามสร้างขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยวัดได้จากแบบสอบถามบรรยากาศในชั้นเรียนประกอบไปด้วย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (Interaction Between Teachers and Students: BTS) หมายถึง พฤติกรรมการเอาใจใส่ของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน ให้ความรัก ความห่วงใย และดูแลให้คำปรึกษากับนักเรียนเมื่อมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความตั้งใจการขอคำแนะนำการซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความรักและความเคารพที่มีต่อครูและการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Interaction Between Students and Students: BSS) หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันอันแสดงถึงความห่วงใย การยอมรับซึ่งกันและกัน และการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching Activities: TEA) หมายถึง การที่ครูผู้สอนจัดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คุณภาพการสอนของครู (Teaching Quality: TQT) หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามตัวชี้วัดกำหนด ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามคุณภาพการสอน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ จำนวน 3 ด้านคือ

1. การอธิบายบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจ (Offer Lessons : OFER) หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในการอธิบายเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน สอนเรื่องยากๆให้เข้าใจได้ง่าย โดยการยกตัวอย่างประกอบ มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีความหลากหลาย

2. การเสริมแรง (Reinforcement: REIN) หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้ มีการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้ เมื่อนักเรียนทำผิด ครูมีการกล่าวตักเตือนมรการกระตุ้นให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากบทเรียนในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation: PART) หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลการเรียนรู้

พฤติกรรมการสอนของครู (Teaching Behavior: TBE) หมายถึง การกระทำหรือทำกิจกรรมของครูที่สอนแสดงออกในขณะที่ดำเนินการสอนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกความสามารถทางวิชาการ วิธีการและเทคนิคการสอน การใช้สื่อการสอน การใช้หลักจิตวิทยาในการสอนและด้านการวัดและประเมินผลเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ (Academic Ability: ACA) หมายถึง การที่ครูมีความสามารถในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเข้าใจ

2. วิธีการสอนและเทคนิคการสอน (Teaching Methods and Teaching Techniques: TMT) หมายถึง กลวิธีและเทคนิคที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. สื่อการเรียนการสอน (Instruction Media: INS) หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น สื่อของจริงหรือรูปภาพประกอบเนื้อหา

4. จิตวิทยาในการเรียนการสอน (Psychology in Teaching: PSY) หมายถึง การนำทฤษฎีต่าง ๆ ทางจิตวิทยามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับตามหลักการเรียนรู้

5. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation: MEA) หมายถึง กระบวนการที่มีระบบในการวัดผลทางการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลใช้ในการตัดสินคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.6.2 เพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน แก่นักเรียนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นต่อไป

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
4. การวิเคราะห์การถดถอย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสารการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเป็นโลกทัศน์ของตน

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับบชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 221)

2.1.1 มาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิชาภาษาอังกฤษ)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือก/ระบุประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน
4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟัง และอ่านบทสนทนานิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตและให้คำแนะนำ
3. พูด/เขียนแสดงความต้องการขอความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
5. พูดหรือเขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน
3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ใช้ถ้อยคำน้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพเหมาะสมตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. บอกความเหมือนความแตกต่างระหวางการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างของประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

2. เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเป็นโลกทัศน์ของตน ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งการเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก ดัชนีวัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 6)

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

เมื่อมนุษย์เกิดมามนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะพูดเพื่อสื่อสารกับบุคคลอื่นรอบข้าง เรียนรู้ที่จะเดินเล่น อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ และกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ การเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิต นักจิตวิทยาเชื่อว่ามนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงก่อนตาย สัตว์ต่าง ๆ ก็ต้องเรียนรู้ดำเนินชีวิต นักจิตวิทยาเชื่อว่ามนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อนตาย สัตว์ต่าง ๆ ก็ต้องเรียนรู้เช่นกัน เช่น ลิงเรียนรู้วิธีการเก็บลูกมะพร้าวและสุนัขเรียนรู้การขับถ่ายให้เป็นที่ พฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์เหล่านี้เป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญซึ่งช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องเข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ของการเรียนรู้ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

เมดนิค (อ้างอิงใน กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์, 2528, น. 126) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้เป็นผลมาจากการฝึกฝน การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรจนเกิดเป็นนิสัย มิใช่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ชั่วคราวเท่านั้น การเรียนรู้มิอาจสังเกตได้โดยตรง เราทราบแต่การกระทำที่เกิดจากการเรียนรู้แล้วเท่านั้น

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528, น. 129) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลจากการได้รับประสบการณ์หรือได้รับการฝึกฝนมิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ พิษยาต่าง ๆ รวมทั้งอุบัติเหตุหรือความบังเอิญ

อุบลรัตน์ เพ็งสถิต (2542, น. 29-36) การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน หรือมีประสบการณ์โดยตรง การเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับอายุ แรงจูงใจ ความสนใจ ความตั้งใจ ความจำและความสามารถทางสติปัญญา รวมทั้งลักษณะของสิ่งที่จะเรียนรู้ แนวความคิดในเรื่องการเรียนรู้ มีรากฐานมาจากกลุ่มต่าง ๆ ทางจิตวิทยา ดังนี้ กลุ่มโครงสร้างของจิต กลุ่มหน้าที่ของจิต กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มจิตวิเคราะห์ กลุ่มจิตวิทยา เกสตัลท์ กลุ่มมนุษยนิยม และกลุ่มปัญญานิยม

สุชา จันทน์เอม (2542, น. 78) อธิบายว่า การเรียนรู้คือกระบวนการเจริญงอกงามของอินทรีย์หรือพัฒนาการของอินทรีย์ ทำให้อินทรีย์สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น หรือปรับตัวเข้ากบสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี

สุรางค์ โค้วตระกูล (2544, น. 185) อธิบายว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิม เป็นพฤติกรรมใหม่ที่ถาวร ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนและการได้รับประสบการณ์ แต่ไม่ใช่เกิดจากสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย

2.2.2 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถหรือความสำเร็จที่ได้จากการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งทางด้านสติปัญญาและด้านร่างกายจึงจะสามารถทำให้งานนั้น ๆ บรรลุผลสำเร็จได้ Good and Brophy (1977, pp. 346-348) ได้อธิบายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า บุคคลบางประเภทอาจประสบความสำเร็จได้มากกว่าคนอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่มีความเฉลียวฉลาดและมีทั้งทักษะทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน แต่นักจิตวิทยาบางท่านก็เชื่อว่าอาจเป็นเพราะบุคคลนั้นมีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จมากกว่าบุคคลอื่นหรืออาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า การประสบความสำเร็จเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการดำเนินชีวิตมากกว่าเป้าหมายอื่น ๆ ของบุคคล และความต้องการที่จะประสบความสำเร็จของบุคคลอาจใช้แบบทดสอบ Apperception Test (TAT) เป็นเครื่องมือในการวัดความต้องการในการประสบความสำเร็จของบุคคล ซึ่งเป็นผลการศึกษาของแมคแคนแลนด์ พบว่า ผู้ทดสอบที่ทำคะแนนได้สูงมีแนวโน้มที่จะกำหนดเป้าหมายลพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จค่อนข้างสูง McCelland (1952), มณิภา เรืองสินชัยวานิช (2551, น. 24), Eysenck, Anold and Meile (1972, น. 6, อ้างถึงใน มณิภา เรืองสินชัยวานิช, 2551, น. 25) ยังได้ให้ความหมายของคำว่าผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกันว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัย

ความพยายามอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถทั้งทางร่างกายและทางสติปัญญา

ปกรณ์ ประจัญบาน (2552, น. 42) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพ็ญกานต์ แก้วกล้า (2543, น. 6) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน

ธวัชชัย ศรีแสงแก้ว (2550, น. 25) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เป็นผลจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งในที่นี้พิจารณาจากคะแนนแต้มเฉลี่ยสะสมที่นักเรียนได้รับในแต่ละปีการศึกษา

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบที่เกิดขึ้นจากการเรียนอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ และเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้ว ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้วนั่นเอง

2.2.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักจิตวิทยาหลายท่านได้ทำการศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงป้องกันปัญหาที่กระทบต่อการเรียนและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีอยู่ให้ประสบความสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

Benjamin and Bloom (1976) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียนและการเรียน สรุปได้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ด้าน คือ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนและมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์ที่ผู้เรียนจะแสดงออกเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้แก่ ความสนใจและทัศนคติ ต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน ความคิดเห็นและบุคลิกภาพ

3. ตัวแปรด้านคุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิผลซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงของครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

Klausmeier (1961) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าประกอบด้วย

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางสมองหรือความสามารถด้านสมอง ความพร้อมทางด้านร่างกาย หรือความสามารถทางทักษะของร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติและค่านิยม สุขภาพ ความเข้าใจในตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ และภูมิหลังทางด้านครอบครัวและสังคม

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ เชาว์ปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น เจตคติและค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง สุขภาพ ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ

2.1 พฤติกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการเรียนทั้งหลาย กล่าวคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิด วิธีการที่ครูนำมาสอน ทักษะทางร่างกายและการกระทำ จิตใจและความรู้สึก

2.2 คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง เจตคติ ความสามัคคีและความเป็นผู้นำ

2.3 คุณลักษณะและพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนอง เครื่องมือและอุปกรณ์

2.4 แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางสังคม อิทธิพลทางศิลปะวัฒนธรรม เป็นต้น

2.2.4 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน หรือการตัดสินผลการเรียน เพราะเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝน โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมมากที่สุด

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom (1982) ถือว่าสิ่งใดก็ตามที่มีปริมาณอยู่จริงสิ่งนั้นสามารถวัดได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน และระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ Bloom มี 6 ระดับ ดังนี้

1. ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ครบถ้วน
2. ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้
3. การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้
4. การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ
5. การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย
6. การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของหลักการโดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540) ได้กล่าวถึงข้อตกลงเบื้องต้นที่ควรคำนึงถึงในการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. เนื้อหา หรือทักษะภายในขอบเขตที่ครอบคลุมในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นั้น จะต้องสามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรม ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงในลักษณะที่จะสื่อสารไปยังบุคคลอื่นได้ ถ้าเป้าหมายทางการศึกษาไม่สามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรมแล้ว ย่อมไม่สามารถที่จะวัดได้ในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ได้อย่างชัดเจน
2. ผลิตผลที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วัดนั้น จะต้องเป็นผลิตผลเฉพาะที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น จะวัดผลผลิตอย่างอื่นไม่ได้

3. ผลสัมฤทธิ์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์วัดได้นั้น ถ้าจะนำไปเปรียบเทียบกับแล้ว ผู้เข้าสอบทุกคนจะต้องมีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ เท่าเทียมทุกคน

2.2.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมบูรณ์ ตันยะ (2545) ได้ให้ความหมายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถในเรื่องที่เรียนมาแล้ว หรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด ส่วน พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544) กล่าวว่า แบบทดสอบที่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว ว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้และทักษะความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสหภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

2.2.6 ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักวิชาการกล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลากหลาย เช่น

อุทุมพร จามรมาน (2535, น. 1-9, อ้างถึงใน สุรศักดิ์ หอมอ่อน, 2546, น. 40) ได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสมอง จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านความจำ เป็นสิ่งที่สำคัญทางการเรียน ความจำเป็นตัวเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถในการเรียน ความจำเป็นผลสัมฤทธิ์พื้นฐานก่อนการแสดงความสามารถในระดับสูงขึ้น

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางด้านความเข้าใจ เป็นการแสดงความสามารถในระดับสูงขึ้นกว่าความจำ

1.3 ผลสัมฤทธิ์ด้านการนำไปใช้ คือ การนำความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ถือว่าเป็นการบรรลุจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้

1.4 ผลสัมฤทธิ์ด้านการวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยแล้วระบบส่วนย่อยกับส่วนย่อย หรือส่วนย่อยกับส่วนใหญ่

1.5 ผลสัมฤทธิ์ด้านการสังเคราะห์ เป็นการสิ่งที่วิเคราะห์มาผสมผสานเป็นเรื่องใหม่

1.6 ผลสัมฤทธิ์ด้านการประเมิน ความสามารถในด้านการประเมินเพื่อให้ได้รู้คุณค่าบางอย่าง ถือเป็นขั้นสุดท้ายของการพัฒนาทางสังคมของนักเรียน

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการเรียนวิชาต่าง ๆ โดยบรรลุจุดมุ่งหมายด้านความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ เป็นการแสดงความสามารถในระดับต่ำ ส่วนด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ และด้านการประเมิน เป็นการแสดงความสามารถในระดับสูง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจและสังคม จำแนกออกเป็นนามธรรม 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจ เป็นสิ่งที่เป็นนามธรรมและมีขอบเขตกว้างมาก ตั้งแต่การรับรู้จนถึงความพึงพอใจในคุณค่า แบ่งย่อยออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

2.1.1 ขั้นการรับรู้ เป็นระดับต่ำ หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนเปิดใจอยากรับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นภายนอกบ้างคือการรู้ตัวและการตั้งใจรับรู้เพิ่ม

2.1.2 ขั้นการตอบสนอง เป็นขั้นที่นักเรียนโต้ตอบด้วยท่าทีต่อคน สิ่งของและปรากฏการณ์

2.1.3 ขั้นการแสดงคุณค่า เป็นขั้นที่มีการรับรู้คุณค่า

2.1.4 ขั้นการสร้างมโนทัศน์ของคุณค่า เป็นขั้นการสร้างความเข้าใจ เช่น การทำซ้ำ การบันทึกคุณค่า แล้วจึงเก็บไปไว้ในสมอง

2.1.5 ขั้นการแสดงลักษณะ เป็นขั้นการแสดงบุคลิกนิสัยของบุคคลเหล่านั้นออกมา

สรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจที่นิยมกล่าวถึงคือ การปรับตัว ค่านิยม เจตคติ ความชื่นชมในศิลปะ สุนทรียภาพ และความสนใจของนักเรียน

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสังคม จุดมุ่งหมายหลักต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนดีของสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านร่างกายและทักษะ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านร่างกาย ได้แก่ พัฒนาการด้านส่วนสูง น้ำหนัก ฯลฯ

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกล้ามเนื้อ ได้แก่ ความคล่องแคล่วว่องไว

2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาและคณิตศาสตร์ ต่างจากด้านทักษะกีฬา

3. ผลสัมฤทธิ์ที่เกี่ยวกับทักษะทางภาษา แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ดังนี้

3.1 ทักษะการฟัง ผลสัมฤทธิ์ที่เกี่ยวกับด้านทักษะการฟัง ได้แก่ การฟังให้ถูกต้องและการฟังด้วยความเข้าใจ

3.2 ทักษะการพูด ได้แก่ การพูดถูกต้องทั้งจังหวะคำ เสียงสูง-ต่ำ พูดได้ครบถ้วนตามเนื้อหา พูดโต้ตอบด้วยเหตุผล พูดเพื่อสื่อสารความหมาย บุคลิกภาพในการพูดและการพูดในโอกาสต่าง ๆ

3.3 ทักษะการอ่าน ได้แก่ การอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง อ่านในใจอย่างเข้าใจ ความเร็วในการอ่าน แปลความ ตีความและสรุปความได้ถูกต้อง

3.4 ทักษะการเขียน ได้แก่ ลายมือ การเขียนอย่างถูกต้อง เขียนสื่อสาร ความเร็วในการเขียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านร่างกาย ซึ่งเป็นผลจากวิชาพลานามัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะกล้ามเนื้อ เป็นผลจากวิชาเกษตรกรรม ศิลปะ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์เป็นผลจากวิชาภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

อารี พันธ์มณี (2542, น. 182) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รับการส่งเสริมมาตั้งแต่แต่วัยเด็ก และจากการศึกษาวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอิสระเป็นตัวของตัวเอง ฝึกหัดช่วยตัวเองตามวัยจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสำเร็จในชีวิตสูง การฝึกบุคคลมีความต้องการความสำเร็จหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเริ่มจากครอบครัวเป็นอันดับแรก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น. 229-230) ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้รับความสำเร็จ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความมานะพยายาม อดทน ทำงานมีแผน ตั้งระดับความหวังไว้สูงและพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีลักษณะของการทำงานที่ไม่มีเป้าหมายหรือตั้งเป้าหมายง่าย ๆ เพราะกลัวความล้มเหลวในการทำงาน

วรันฐิยา ไชยลา (2550, น. 39) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความพยายามของบุคคลที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย โดยคาดหวังว่าจะกระทำสิ่งนั้นให้ประสบความสำเร็จและเมื่อพบกับอุปสรรคปัญหาก็จะมีความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะโดยหาวิธีการที่จะเผชิญกับอุปสรรคนั้นอย่างไม่ย่อท้อ

เอื้อมพร บัวสรวง (2551, น. 16) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงจูงใจที่ทำให้คนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานการมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้สำเร็จการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง การทำกิจกรรมด้วยจิตใจที่มุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวงและทำงานด้วยความพิถีพิถันละเอียดรอบคอบ

กรุณา ศรีรุณ (2552, น. 22) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่เป็นแรงขับให้บุคคลที่จะประกอบพฤติกรรมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปให้ถึงจุดหมายที่ตั้งไว้ให้ดีและมีประสิทธิภาพ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2552, น. 172) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ

ที่ตนเองตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นิตยา สิทธิเสือ (2553, น. 15) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะยุ่งยากลำบาก ก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหาอันจะนำตนไปสู่ความสำเร็จ มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อบรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้

McClelland (1953, pp. 110-111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

Murray (1964, p. 19) ได้อธิบายความหมายของความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ไว้ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยากต่อการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำ หรือจัดระเบียบวัตถุบุคคลหรือความคิด โดยกระทำสิ่งเหล่านี้อย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

Atkinson (1966, pp. 240-241) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อการกระทำจนสำเร็จหรือไม่น่าพอใจเมื่อการกระทำไม่สำเร็จก็ได้

Hilgard (1967, p. 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่แสดงถึงความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความมานะพยายาม อดทน ทำงานมีแผน โดยพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว ต้องการทำอะไรให้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้เป็นไปตามที่ตัวเองตั้งมาตรฐานเอาไว้

2.3.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำว่า “แรงจูงใจ” หรือ “Motivation” มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า “Movere” แปลว่า การเคลื่อนไหว นักจิตวิทยาที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจจะให้ความสำคัญกับสิ่งเร้าภายนอกและสิ่งเร้าภายในที่เป็นพลังผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะทิศทางและปริมาณที่แตกต่างกัน นั้นก็คือ แรงจูงใจเป็นพลังผลักดันให้มนุษย์มีการเคลื่อนไหวเพื่อไปสู่เป้าหมายที่แต่ละคนต้องการ ถ้าขาดแรงจูงใจ มนุษย์อาจเปรียบได้กับหุ่นยนต์ตัวหนึ่งที่เคลื่อนไหวได้ตามคำสั่งหรือความต้องการของผู้อื่น และพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างของมนุษย์จะไม่เกิดขึ้นถ้าปราศจากแรงจูงใจ จากการศึกษาพบว่ามี 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953, อ้างถึงใน รัตนา พันธ์สิงสอน, 2555, น. 14-15) ได้แบ่งแรงจูงใจทางสังคมเป็น 3 ประเภท คือ

1.1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศมีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อล้มเหลว

1.2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบ หรือรักใครชอบพอกับคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะกระทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น

1.3) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะเกิดความรู้สึกว่าการได้ทำอะไรให้ได้เหนือคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้มีแรงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่มีความพยายามและควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่มีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น แมคเคลแลนด์เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุดสำหรับความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียน และประสบผลสำเร็จในการเรียน ในทางตรงข้ามกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจ ไม่มีความตั้งใจเรียน และจะประสบความล้มเหลวในการเรียนที่สุด

2) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แนวคิดของแอธกินซัน (Atkinson, 1966, อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์, 2548, น. 231-232) สถานการณ์หนึ่ง ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จโดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบผลสำเร็จตามความคิดของเขา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับความคิดของเขา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบ คือ

2.1) ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง การคาดล่วงหน้าถึงผลการกระทำของตน คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคาดล่วงหน้าถึงความสำเร็จของงาน

2.2) สิ่งล่อใจ (Incentive) ความพึงพอใจที่ได้รับจากการทำงาน เช่น งานที่ตนสนใจถนัด มีผลตอบแทนสูง ถ้ามีสิ่งล่อใจเป็นที่พึงพอใจของบุคคลก็จะทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

2.3) แรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุข และหลีกเลี่ยงความผิดหวัง คนเรากระทำการใดย่อมหวังได้รับความสุขความพอใจกับการกระทำ ต้องการความสำเร็จและกลัวความล้มเหลว คนที่ต้องการความสำเร็จมาก จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และคนที่กลัวความล้มเหลวมาก ก็จะพยายามหลีกเลี่ยงงานที่ตนคิดว่าทำไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นจึงอยู่ที่ 1) เพิ่มความต้องการความสำเร็จ และลดความกลัวความล้มเหลวซึ่งจำเป็นที่ผู้ปกครองหรือครูต้องจัดประสบการณ์ให้นักเรียน ได้ประสบความสำเร็จช้า ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน 2) ช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าบทเรียนไม่ยากจนเกินไป จะทำให้เขาคิดและเชื่อว่าเขามีโอกาศประสบความสำเร็จได้ โดยครูใช้วิธีแบ่งงานหรือบทเรียนออกเป็นตอนเป็นหน่วยและให้ฝึกหัดทำทีละหน่วย เมื่อเสร็จขั้นตอนหนึ่งแล้วจึงฝึกขั้นตอนต่อไป วิธีนี้จะไม่เกิดความรู้สึกว่างานยุ่งยากซับซ้อน ส่วนการฝึกทักษะนั้นต้องสร้างความมั่นใจให้นักเรียน มีกำลังใจและมีแรงจูงใจในการฝึก

เพิ่มมากขึ้น การฝึกหัดทักษะควรฝึกหลายๆอย่างที่จำเป็นสำหรับการเรียนรวมทั้งครูควรจะให้คำปรึกษาและชี้แนะช่องทางที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทำงานให้สำเร็จได้ง่ายและสะดวกกว่าที่เขาคิด

2.3.1.3 ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการศึกษาและวิจัยของนักจิตวิทยาพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญ (สุดารัตน์ ธีรธรรมธาดา, 2568, น. 17) ดังนี้

1) บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประสบความสำเร็จในงานที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณและภาษากับงานที่ต้องใช้ปัญญาในการคิดแก้ปัญหามากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สามารถรักษาระดับผลการเรียนที่ดีของตนในระดับมัธยมศึกษาไว้ใจได้จนถึงระดับอุดมศึกษา

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ เช่น ความสำเร็จทางการศึกษาจากสถาบัน หรือความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ด้านการดำเนินชีวิตส่วนตัวในสังคม เช่น การได้แต่งงาน หรือการมีบุคลิกภาพที่ดี ด้านการประกอบกิจกรรมพิเศษ เช่น การเล่นกีฬา หรือการให้บริการแก่สังคม และด้านการประกอบการดำเนินชีวิตในครอบครัว เช่น การเป็นพ่อแม่ หรือการมีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว

จากความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่าถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความมานะและมุ่งมั่นที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ประสบความสำเร็จให้จงได้

2.3.1.4 ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1953, อ้างถึงใน รัตนา พันธ์สิงสอน, 2555, น. 17) สรุปได้ว่าคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. กล้าเสี่ยงอย่างเหมาะสม (Moderate Risk-Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวไม่ชอบงานที่ต้องอาศัยโชคลาง ไม่พอใจทำสิ่งที่ง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่จะเลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตนและการกระทำสิ่งที่ยากได้สำเร็จนั้นทำให้ตนเองพอใจ

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วยุความสามารถของตน เป็นงานที่ใช้สมองขบคิด และขจัดทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำเร็จลุล่วงไป

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง ไม่หวังการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น ต้องการการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น มีอิสระในการคิดและทำ

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Responsibility of Decision) จะติดตามผลการตัดสินใจของตนว่าเป็นอย่างไร เพื่อปรับปรุงการกระทำของตนให้บรรลุเป้าหมายดีกว่าเดิม

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) เป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาว (Long-Range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกล

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2540, น. 140) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายาม อดทนเพื่อจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย
2. ต้องการทำงานให้ดีที่สุด โดยเน้นถึงมาตรฐานที่ดีเลิศของความสำเร็จ
3. ชอบความท้าทายของงาน โดยมุ่งทำงานสำคัญให้ประสบความสำเร็จ
4. แสดงถึงความรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน
5. ชอบแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์
6. ทำงานอย่างมีหลักเกณฑ์เป็นขั้นตอน และมีการวางแผน
7. ชอบยกเหตุผลมาประกอบคำพูดอยู่เสมอ
8. อยากให้ผู้อื่นยกย่องว่าทำงานเก่ง

Guildford (1976, อ้างถึงใน รัตนา พันธ์สิงสอน, 2555, น. 17) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากโอกาสและไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์
4. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ใช่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล

Herman (1970, อ้างถึงใน โศจิรัตน์ เณรแขก, 2546, น. 41) กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มี 10 ประการ ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยานใฝ่สูง ในระดับที่ไม่เกินความสามารถของตน
2. เลือกงานที่มีโอกาสทำสำเร็จได้สูง เชื่อว่าผลลัพธ์ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก
3. มีความอุตสาหะพยายามเพื่อเลื่อนชั้นทางสังคม
4. ยืนหยัดอยู่เป็นเวลานานเมื่อเผชิญกับงานที่มีความยากปานกลาง
5. พยายามทำงานให้สำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค
6. รับรู้เกี่ยวกับเวลาที่เคลื่อนผ่านไปและรู้สึกว่าสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. ทัศนะของเรื่องเวลาของบุคคล มุ่งที่อนาคตเป็นส่วนใหญ่
8. เลือกผู้ร่วมทำงาน โดยพิจารณาตามความสามารถของบุคคลเป็นสำคัญ
9. ชอบทำให้ผู้อื่นรับรองตนด้วยผลงานที่มีประสิทธิภาพ
10. เป็นบุคคลทำงานดี

เพราพรรณ เปลี่ยนภู่ (2542, น. 325) กล่าวถึง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ว่าควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะนิสัยเป็นผู้ที่แสดงความกล้าเสี่ยง กล้าทำสิ่งต่าง ๆ ต้องการเอาชนะอุปสรรค มีความทะเยอทะยาน มีความพยายาม มีกำลังใจที่จะเอาชนะความเบื่อหน่ายและความเหนื่อย

2. ลักษณะทางสังคม คือต่องการมีเชื่อเสียงในสังคม

3. ด้านความต้องการ มีความต้องการความสุขสบายทางกายความมั่นคงสมบูรณ์และครอบครองสิ่งต่าง ๆ มากกว่าผู้อื่น

4. เป็นผู้ที่ต้องการทำกิจกรรมให้มีมาตรฐานสูงสุด ต้องการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดี และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีนั้น เพื่อให้มีมาตรฐานสูงส่ง

5. ทัศนคติเกี่ยวกับความสำเร็จความพยายามสิ่งที่ยากให้สำเร็จอย่างดี

6. ความเป็นอิสระ เช่น ต้องการความเป็นอิสระในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองและการตัดสินใจของตนเอง ต้องการเป็นคนที่แปลกไปจากคนอื่นหรือมีสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนคนอื่น

7. ความรู้สึกผิด จะรู้สึกไม่สบายใจเนื่องมาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ทำสิ่งใดไม่ได้ดีอย่างที่ตั้งใจและทำผิด (ถ้าเป็นความรู้สึกผิดด้านอื่น จะพิจารณาว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์)

8. ความต้องการอยากรู้ อยากได้ อยากมีความเข้าใจ และสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี

9. จุดมุ่งหมายในชีวิตเป็นผู้มีความหวัง ต้องการความสำเร็จในชีวิต ต้องการรางวัลยิ่งใหญ่ในอนาคตมากกว่ารางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ได้รับในปัจจุบัน

10. เป็นผู้ที่ให้ความใส่ใจกับความเป็นไปได้ของความสำเร็จในงานที่ทำอยู่ สามารถทำนายสถานการณ์ได้อย่างเฉียบแหลม เป็นผู้ได้รับความสำเร็จมากกว่าล้มเหลว

ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2543, น. 226-231) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญในการเรียนการสอน ที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน การดำรงชีวิต โดยครูมีหน้าที่จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1. เพิ่มความต้องการและลดความกลัวการล้มเหลว ซึ่งจำเป็นที่ครูจะต้องจัดประสบการณ์ให้นักเรียนประสบความสำเร็จช้า ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน

2. ช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าบทเรียนที่เรียนไม่ยากจนเกินไป ทำให้รู้สึกมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ โดยครูใช้วิธีแบ่งงานหรือบทเรียนออกเป็นตอน ๆ หรือเป็นหน่วย และให้ฝึกทำทีละหน่วย เมื่อสำเร็จขั้นตอนหนึ่งแล้ว จึงฝึกขั้นต่อไปนักเรียนจะไม่เกิดความรู้สึกว่างานยากหรือซับซ้อน และครูควรจะคอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและชี้แนะช่องทางที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานได้สำเร็จลุล่วง

3. ชี้นำให้ผู้เรียนเห็นว่า ในสังคมมีบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งธรรมชาติของบุคคลเรานั้นมักชอบการเลียนแบบ มีความพยายามและไม่ต้องการด้อยกว่าคนอื่น ดังนั้นถ้านักเรียนได้ตัวอย่างที่ดีเป็นแบบยึดถือ ก็จะเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4. แสดงให้ผู้เรียนเห็นว่า สังคมเราต้องการคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง การที่จะมีคุณลักษณะเช่นนี้ จะต้องสร้างนิสัยที่ดีในการเรียนและการทำงาน การรู้จักจุดบกพร่องในการทำงานของตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามารถในการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติและพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่สังคมต้องการ สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมก็จะพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5. พยายามควบคุมความอ่อนแอและท้อถอย อันเป็นอุปสรรคสำคัญของความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนให้รู้สึกอบอุ่น เป็นมิตร ไม่เคร่งเครียดและวิตกกังวลจนเกินไป ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีลักษณะ ดังนี้

5.1 มีความทะเยอทะยาน

5.2 ชอบการแข่งขันและชอบทำงานท้าทาย

5.3 ตั้งความหวังหรือเป้าหมายไว้ค่อนข้างสูงแต่กำหนดเป้าหมายไม่ให้ยากเกินไปหรือง่ายเกินไป

5.4 ชอบทำงานแข่งกับเวลา

5.5 อดทน มุ่งมั่นทำงานจนกว่าจะสำเร็จโดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งรบกวน

5.6 เลือกเพื่อนร่วมงานโดยให้ความสำคัญกับความสามารถในการทำงานเป็นอันดับแรก

5.7 สร้างผลงานโดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

5.8 สามารถบังคับและควบคุมตัวเองได้

5.9 ทำงานเต็มความสามารถเสมอไม่ว่าผลตอบแทนที่เป็นรางวัลหรือสิ่งของจะมากหรือน้อยก็ตาม

5.10 ทำงานเพื่อความเป็นเลิศของงานมากกว่าความมีชื่อเสียง

5.11 ใช้ดุลยพินิจอย่างอิสระ โดยอาศัยข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้รับ

5.12 ชอบได้รับผลย้อนกลับทันทีเพื่อจะได้รู้ความก้าวหน้าของงานที่ทำ

5.13 ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ชูศิลป์ งามประสิทธิ์ (2544, น. 73-74) ได้สรุปคุณลักษณะบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวกคือ

1. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรม ดังนี้

1.1 กล้าเสี่ยงพอสมควร

1.2 มีทักษะในการจัดระบบงาน

1.3 มีระดับความทะเยอทะยานสูง

1.4 ตั้งระดับความคาดหวังไว้อย่างสูง

1.5 อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน

1.6 เล็งการณ์ไกลและมีแผนระยะยาว

1.7 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

1.8 ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร

1.9 ขยันขันแข็งในงานที่จะต้องใช้สมองขบคิดและงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร

1.10 ชอบทำงานให้เสร็จตามความพอใจของตนไม่ให้ใครบงการ

1.11 มักเลือกทำในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้และเหมาะสมกับความสามารถ

1.12 มุ่งที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

1.13 เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวนก็พยายามทำต่อไปให้เสร็จ

1.14 จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่มุ่งรางวัลหรือชื่อเสียง

1.15 คิดว่าทุกสิ่งที่จะสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจจริง และทำงานจริงของตนไม่ใช่คิดจากโอกาส และไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

2. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีพฤติกรรมดังนี้

2.1 มักผัดวันประกันพรุ่ง

2.2 มักขาดระบบการทำงาน

2.3 ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น

2.4 ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนดเวลา

2.5 ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน

2.6 มักไม่ตั้งความคาดหวังในผลสำเร็จจากการทำงาน

2.7 ทำงานเพียงเพื่อพอเสร็จ ไม่ใส่ใจคุณภาพของงาน

2.8 ชอบคอยขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น

2.9 ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้

2.10 เชื่อว่าบุญวาสนาจะทำให้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จได้

2.11 มุ่งหวังรางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน

2.12 เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกหนีไม่กล้าเผชิญหน้ากับอุปสรรคนั้น ๆ

จากลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มักมีพฤติกรรมดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน มุ่งหาความสำเร็จ
2. ตั้งเป้าหมายไว้สูง
3. มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน และตั้งใจทำงาน
4. วางแผนและจัดระบบการทำงานดี
5. กล้าเสี่ยง
6. พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเสมอ
7. มีความมุ่งมั่น
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3.1.5 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, น. 179) กล่าวถึงหลักที่ใช้ในการอบรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในโรงเรียนมีดังต่อไปนี้

1. สอนให้เด็กพิจารณาหรือศึกษาตนเองว่ามีจุดเด่น หรือความสามารถพิเศษอะไรบ้าง

2. ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงานโดยคำนึงถึงความสามารถของตน

3. รู้จักการใช้ความเสี่ยงในความสำเร็จปานกลาง คือ ไม่สูงเกินไปและไม่ต่ำเกินไปหรือไม่ง่ายหรือยากเกินไป

4. รู้จักวางแผนที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ

5. รู้จักประเมินผลงานที่ทำและใช้ข้อมูลผลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น กล่าวโดยสรุปว่า การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีดังนี้

5.1 การแนะนำให้รู้จักการตั้งเป้าหมายในสภาพความเป็นจริง

5.2 การกระตุ้นและให้กำลังใจ

5.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยตัดสินว่าการกระทำนั้น ๆ ให้ผลดีขึ้นกว่าเดิมและรู้ว่าจะทำอย่างไรต่อไปนี้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, น. 149-150) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ควรศึกษาความต้องการของเด็กแต่ละวัยและจัดเนื้อหาวิชาให้สนองความต้องการของเด็ก เนื้อหาควรเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและมีความหมายสำหรับเด็ก

2. ก่อนเริ่มเข้าสู่บทเรียนควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจและบอกให้เด็กทราบถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน

3. ควรแนะนำให้เด็กเริ่มหัดวางเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง เพราะคนที่เรียนหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายจะกระทำด้วยความตั้งใจ

4. บรรยากาศในการเรียนการสอนควรมีการไต่ถาม มีการอภิปรายและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น มีการรับฟังและทำความเข้าใจตลอดถึงมีการยอมรับซึ่งกันและกัน

5. ใช้วิธีการเสริมแรงตามความเหมาะสมตามความจำเป็น เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและบางครั้งอาจลบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะรางวัลคำชมเชย การยิ้มการพยักหน้า การให้ความเอาใจใส่ นับว่าเป็นการเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างมาก

6. ให้การทดสอบ การทดสอบจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้เด็กเอาใจใส่ต่อบทเรียนและมีความตื่นตัวในการเรียนอยู่ตลอดเวลา

7. ให้ทราบผลการทดสอบอย่างทันท่วงที การให้เด็กทราบผลการทดสอบอย่างทันท่วงทีว่าสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ไปเข้าใจถ่องแท้เพียงใด มีสิ่งใดที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้เด็กต้องเอาใจใส่ติดตามเนื้อหาวิชาอยู่ตลอดเวลา

8. การพานักเรียนออกไปทัศนศึกษาหรือเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่กระตุ้นความสนใจให้เด็กเป็นอย่างดี

9. การสอนหรือการมอบหมายกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติและติดตามผลจนเด็กทำงานนั้นสำเร็จ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนการสอน เพราะความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับเด็กในครั้งหนึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ในคราวต่อไป

จากข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนควรศึกษาความต้องการของเด็กแต่ละวัย ควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน สร้างบรรยากาศในการเรียน ใช้วิธีการเสริมแรงตามความเหมาะสม เมื่อมีการทดสอบควรให้เด็กได้ทราบผลได้ทันท่วงที มีการพาไปทัศนศึกษาหรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย มีการมอบหมายกิจกรรมให้เด็กทำ

2.3.1.6 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นพลังทางจิตของบุคคลซึ่งอาจวัดได้หลายวิธี ดังนี้

สุภาภรณ์ อาษาสร้อย (2540, น. 37) สรุปวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีวัดโดยตรง โดยการสังเกต
2. วิธีวัดทางอ้อม ได้แก่ การสัมภาษณ์และการใช้แบบทดสอบ

2.1 ประเภทให้รายงานตัว ได้แก่ แบบตรวจรายการ (Checklist) แบบสำรวจ (Inventory) การเปรียบเทียบรายคู่ (Pair Comparisons) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

2.2 ประเภทการฉายภาพ ได้แก่ การใช้รูปภาพ การใช้ภาษาและวิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดความคิดเป็นเหตุการณ์แสดงออก แมคเคลแลนด์ และวินเทอร์ (McClelland & Winter, 1953) ได้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลด้วยวิธีการที่เมอร์เรย์เคยใช้คือใช้แบบทดสอบทีเอที (Thematic Apperception Test: TAT) ซึ่งเป็นวิธีการที่บ่งชี้ถึงความแปรเปลี่ยนของสถานการณ์และอารมณ์ของบุคคลไว้อย่างฉับไว จึงกลายเป็นปัญหาสำคัญในการใช้วิธีการนี้บ่งชี้ถึงปริมาณแรงจูงใจเฉพาะอย่าง ดังนั้นในระยะแรกของการศึกษาปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล แมคเคลแลนด์และวินเทอร์ จึงได้ใช้สถานการณ์ที่จัดกระทำขึ้นในห้องทดลอง กระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้ถูกศึกษาและศึกษาผลของแรงจูงใจจากเนื้อหา จินตนาการที่บรรยายเกี่ยวกับภาพในแบบทดสอบทีเอทีแต่ละภาพ แมคเคลแลนด์และวินเทอร์ พัฒนาระบบให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของลักษณะจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ที่บุคคลแสดงออกมาเป็นคำบรรยายใต้สถานการณ์ในการวิจัยเชิงทดลองมากกว่าหนึ่งสถานการณ์ที่จัดขึ้นอย่างระมัดระวัง

Anderson (1989, อ้างถึงใน สุดฤทัย ศรีปรีชา, 2550, น. 15) ได้เสนอวิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางตรง ก่อนการสังเกตพฤติกรรมใดจะต้องแน่ใจถึงการกำหนดนิยามพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่จะวัดได้อย่างชัดเจนล่วงหน้า การสังเกตที่ดีจำเป็นต้องสังเกตในหลายสถานการณ์ และสังเกตต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาที่นานพอ

2. การให้บุคคลรายงานตนเอง เป็นวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางอ้อม โดยทั่วไปแล้วแบบวัดชนิดให้รายงานด้วยตัวเองมักประกอบด้วยข้อคำถามหรือคำคุณศัพท์กำหนดให้

บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อคำถามนั้นว่าเห็นด้วยหรือไม่ หรือให้คำตอบเพื่อการค้นหาอารมณ์ความรู้สึก หรือให้เลือกคำคุณศัพท์เพื่ออธิบายแนวคิดที่กำหนดให้

สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว ต้องการทำอะไรให้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้เป็นไปตามที่ตัวเองตั้งมาตรฐาน

2.3.2 เจตคติทางการเรียน

2.3.2.1 ด้านเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศ

ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น เจตคติมีบทบาทสำคัญเพราะความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศขึ้นอยู่กับเจตคติของผู้เรียน ที่มีต่อเจ้าของภาษาด้วย ดังที่ คราสเซน (Krashen, 1982) ได้กล่าวว่า เจตคติและความถนัดทางภาษาต่างก็เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน แต่ไม่ขึ้นต่อกันและกัน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจจะมีความถนัดต่ำ และมีเจตคติที่ดี หรือมีความถนัดสูงแต่มีเจตคติในทางลบก็ได้ ซึ่งเจตคตินั้นไม่ว่าจะเป็นประเทศใดก็มีส่วนในการกำหนดความสำเร็จในการเรียนได้ทั้งนั้น เพราะผู้เรียนบางคนอาจไม่มีความต้องการที่จะเป็นเหมือนเจ้าของภาษา แต่มีความเห็นว่าภาษาต่างประเทศนั้น มีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ทำให้ได้รับรู้แนวคิดใหม่ ๆ วิธีการดำเนินชีวิตสมัยใหม่ให้ประโยชน์ในการทำงาน ดังนั้น เจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศย่อมมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาของผู้เรียนอย่างแน่นอน

สำหรับการศึกษาค้นคว้าทางด้านเจตกติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังเช่น มานพ โฮตระกูล (2524) ทำการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางภาษา เจตคติต่อการเรียนและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และตัวแปรต้นที่ทำนายความแปรปรวนของคะแนนสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษได้มากที่สุด คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม รองลงมา คือ ความถนัดทางภาษาและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาว์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัยและเจตคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,175 คน โดย สุวิมล ว่องวาณิช (2523, น. 59-62) พบว่า นิสัยและเจตคติโดยส่วนรวมกับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ สามารถร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนงานวิจัยในต่างประเทศนั้น ในปี 1959 การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ท (Gardner and Lambert, 1959) ได้ทำการวิจัยพบว่า เจตคติและความถนัดในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคตินั้นสามารถใช้ทำนายความสำเร็จในการเรียนได้อย่างหนึ่งโดยตั้งสมมติฐานว่าการมีเจตคติที่ดีต่อเจ้าของภาษาจะเป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและง่ายขึ้นและยังได้เสนอแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกัน (causal relationship) ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามแนวตรง (linear) ดังนี้

เจตคติทางบวก Positive Attitudes (affect)	⟷	ความสำเร็จในการใช้ภาษา (Attainment of Language Proficiency)

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกันระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Savignon (1972, น. 24) มีความเห็นในทางตรงกันข้ามกับการ์ดเนอร์และแลมเบิร์ท คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นจะเป็นตัวกำหนดเจตคติต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งเขาได้เสนอแบบจำลองไว้ดังนี้

เรียนภาษาได้ดี (Good learners)	→	เจตคติทางบวก (Positive attitudes)
ผู้เรียนภาษาไม่ดี (Poor learners)	→	เจตคติทางลบ (Negative attitudes)

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศกับเจตคติต่อการเรียน

Spolsky (1969) ได้ทำการวิจัย นักศึกษาสี่กลุ่มในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา โดยที่กลุ่มที่หนึ่งเป็นนักศึกษาต่างประเทศที่เพิ่งมาถึงสหรัฐอเมริกาใหม่ ๆ กลุ่มนี้ได้รับคำรับรองจากประเทศของตนว่า มีความสามารถในภาษาอังกฤษในระดับที่ต้องการ กลุ่มที่สองเป็นนักศึกษาต่างประเทศที่กำลังเรียนวิชาอภิปรายอยู่ในมหาวิทยาลัย กลุ่มที่สามเป็นนักศึกษาที่เพิ่งสมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกันไป กลุ่มที่สี่เป็นนักศึกษาญี่ปุ่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ข้อคำถามแบบ Direct questionaire และ Indirect questionnaire ผลการวิจัยพบว่า เจตคติเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเจตคติที่มีต่อผู้ที่พูดภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ Lim (1977) ได้เสนอข้อคิดเห็นว่า เจตคติและแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศประสบผลสำเร็จอย่างหนึ่ง และครูผู้สอนอาจจะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนภาษาของนักเรียนได้ ครูสามารถทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาได้

จะเห็นได้ว่า เจตคติมีบทบาทในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างหนึ่งและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน ทั้งนี้เพราะเจตคติที่ดีต่อการเรียนก่อให้เกิดความตั้งใจ อยากรู้อยากเห็นในวิชานั้น ๆ เอาใจใส่การเรียนอย่างแท้จริง อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เจตคติของบุคคลมีความสำคัญต่อบุคลิกภาพและการแสดงออกทางพฤติกรรม หากมีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจก็จะสร้างเจตคติในทางบวก (positive) และถ้าหากเกิดความไม่พึงพอใจก็จะแสดงออกมาในลักษณะไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน หรือเรียกว่าเจตคติทางลบ (negative) อันมีความเกี่ยวเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้

และประสบการณ์ที่สั่งสมมา สามารถที่จะสร้างและเปลี่ยนแปลงได้ เจตคติของตัวผู้เรียนนั้นมีผลต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

2.3.2.2 ความหมายของเจตคติ

"เจตคติ" หรือ "Attitude" ในภาษาอังกฤษนั้นมาจากคำในภาษาลาตินว่า "Aptus" ตรงกับคำว่า "ความเหมาะสม" (fitness) หรือ "การปรุงแต่ง" (adopted ness) (ศักดิ์ สุนทรเสณี, 2531, น. 1) โดย "เจตคติ" อาจเรียกได้หลายชื่อ เช่น เจตคติและท่าทีความรู้สึก เป็นต้น ทางด้านของจาโคโบวิทส์ (Jakobovits, 1971, p. 243) อธิบายความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความสนใจที่เป็นสภาวะจากแรงผลักดันภายในตัวบุคคลหรือหมายถึง ความรู้สึกเห็นด้วยหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อสิ่งนั้น ๆ สอดคล้องกับ (Baron, 1980, p. 642) ที่ให้ความหมายของ "เจตคติ" ว่าเป็นความรู้สึกความเชื่อและพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งของ คน เรื่องราว และกลุ่มต่าง ๆ ในทางบวกหรือทางลบ ส่วน (Lefton, 1986, p. 354) ให้ความหมายของ "เจตคติ" ว่าเป็นความรู้สึก ความเชื่อ และการโน้มน้าวให้แสดงพฤติกรรมต่อคน ความคิด หรือสิ่งต่าง ๆ และ (Darley, 1991, p. 611)ให้ความหมายของ "เจตคติ" ว่าเป็นการแสดงออกที่ได้ไตร่ตรองแล้วต่อเหตุการณ์ สิ่งต่าง ๆ หรือคนว่าพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ สอดคล้องกับความคิดของ (Glietman, 1992, p. 309) ที่ให้ความหมายของ “เจตคติ” ว่าเป็นสภาพของจิตใจที่มีต่อความคิด สิ่งต่าง ๆ หรือ คน ซึ่งเกิดจากความเชื่อ ความรู้สึก การไตร่ตรอง และการโน้มน้าวแสดงออกในทางบวกหรือทางลบ

เจตคติ คือ ลักษณะจิตใจของบุคคลที่เป็นความโน้มเอียงหรือความรู้สึกที่จะตอบสนองไปในทางที่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ (Newcomb, 1954, p. 128) หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบทั้งพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างต่อบุคคล สิ่งของหรือสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ (Hilgard, 1962, p. 564) ความคิดหรือสถานการณ์และมีความพร้อมที่จะตอบสนองในทางที่เอนเอียงไปในทางเดิม เมื่อได้กล่าวว่า "เจตคติ" เป็นการแสดงพฤติกรรมหรือความรู้สึกในทางเข้าหาหรือหนีออกห่างจากวัตถุ พบกับสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ส่วนทางด้าน (Anastasai, 1986, p. 543) ให้ความหมายว่า "เจตคติ" คือ ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกในทางที่ชอบต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นต้นว่า กลุ่มชน ประเพณีหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ และการที่บุคคลจะตัดสินว่า ชอบหรือไม่ชอบเห็นด้วยหรือไม่ หรือเห็นด้วยกับสิ่งเร้าใดได้นั้นย่อมต้องอาศัยการประเมินค่า ซึ่งอาจเป็นไปโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้

Newcomb (1954, p. 128) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับ อาจมากหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรมซึ่งแบ่งเป็นสองลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะนิสัยที่พึงพอใจชอบหรือเห็นด้วยลักษณะเช่นนี้ เรียกว่าเจตคติเชิงนิมานหรือเชิงบวก (Positive attitude) อีกลักษณะหนึ่งก็คือ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย ชิงชัง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติเชิงนิเสธหรือเชิงลบ

Kagan (1990, p. 613) กล่าวว่า เจตคติเป็นความโน้มเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะเจตคติประกอบด้วยสิ่งสำคัญสองอย่าง คือ ความรู้ความเข้าใจกับอารมณ์ ดังนั้นอาจสรุปความหมายของเจตคติคือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วยไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ

ต่อสิ่งใด ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของเจตคติที่มีอยู่และทำให้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง (พรณรงค์ สิงห์สำราญ, 2550)

Klein (1990, pp. 37-38) อธิบายว่า เจตคติ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาที่สองนั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมากกว่าผู้เรียนที่เจตคติไม่ดี ส่วนนักการศึกษาด้านการเรียนรู้ภาษาที่สองอย่าง (Krashen, 1982, pp. 37-38) อธิบายว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการรับรู้ภาษาที่สองอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับวิชชุดา เตียวกุล (2529, น. 14) ที่กล่าวว่า เจตคติทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึกความคิดเห็นที่มีต่อครูต่อการศึกษาทั้งทางด้านการเรียนการสอน ครอบคลุมเนื้อหา 2 ประการ คือการยอมรับตัวครูและการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา วัดได้โดยแบบสำรวจเจตคติทางการเรียน ด้าน ทัศนีย์ เจริญเลิศ (2538, น. 29) สรุปความหมายของเจตคติต่อการเรียนว่า หมายถึง ความรู้สึกความคิด ความเชื่อของนักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน วิชาเรียนสภาพที่เอื้อต่อการเรียนที่โรงเรียนและที่บ้าน ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ เจตคติต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจ มาเรียนสม่ำเสมอยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าทางการศึกษาและเจตคติที่ไม่ดีต่อการศึกษา นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของการติ ไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่ชอบและไม่ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู ไม่เห็นคุณค่าทางการศึกษา

Hogg (1998, p. 116) กล่าวถึงเจตคติว่าเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้สึกและการแสดงพฤติกรรม ซึ่งมีต่อกลุ่มคน สิ่งของ เหตุการณ์และสัญลักษณ์ความรู้สึกอาจจะเป็นไปทั้งในทางบวกและทางลบ

สงวนศรี วิรัชชัย (2527, น. 61) ให้ความหมายเจตคติ คือ สภาพความคิดความเข้าใจและความรู้สึก เชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ (วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538, น. 184) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความพร้อมที่บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ในลักษณะหนึ่งลักษณะใด ซึ่งอาจจัดได้ในเชิงของความเข้มข้นของการตอบสนองนั้น ๆ ว่าอ่อนหรือเข้มข้นมากน้อยเพียงใร และสุชา จันทร์เอม (2539, น. 242) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลและมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก นั้นคือ บุคคลมีพฤติกรรมอย่างไรหรือทำในลักษณะที่แตกต่างกัน

จากความหมายของ “เจตคติต่อการเรียน”ที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียน ที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อวิชาเรียน สภาพเอื้อต่อการเรียนที่โรงเรียนและที่บ้าน ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ

1. เจตคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2. เจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่ชอบ และไม่ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

จากความหมายของ “เจตคติ”ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและความโน้มเอียงของบุคคล และการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อคน สิ่งต่าง ๆ ความคิด เหตุการณ์ และกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งอาจได้มาจากการเรียนรู้และประสบการณ์

2.3.2.3 ความสำคัญของเจตคติ

สำหรับความสำคัญของเจตคตินั้น มีนักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

สุชา จันทร์เอม (2539, น. 90-91) และสุรางค์ โควัตระกูล (2537) กล่าวว่า เจตคติมีธรรมชาติและลักษณะที่สำคัญ คือ เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของบุคคลและบางครั้งก็ได้รับจากการเลียนแบบ เจตคติเป็นเครื่องกำหนดขอบเขต วิธีการต่าง ๆ ที่บุคคลใช้พิจารณาสิ่งแวดล้อม นั่นคือ บุคคลพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ในแง่ที่แตกต่างกัน เพราะคนเรามีเจตคติไม่เหมือนกัน บุคคลแต่ละคนมีเจตคติต่อสถานการณ์หรือต่อบุคคลเดียวกัน แตกต่างกันออกไปได้หลายลักษณะ แล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น อาจเป็นสิ่งถาวรหรือชั่วคราวก็ได้ เจตคติบางอย่างที่อยู่ในสภาพที่ไม่มั่นคงก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนเจตคติที่มั่นคงก็มีโอกาสที่เปลี่ยนแปลงได้และมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกและบุคลิกภาพของบุคคล เจตคติมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กมาก โดยอาจช่วยให้เด็กได้รับความสำเร็จจากเรียน หากเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน หรือในทางตรงกันข้ามอาจทำให้การเรียนของเด็กล้มเหลว หรือเกิดความท้อแท้ในการเรียนได้ หากเด็กมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอน

นอกจากคำอธิบายที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว ยังมีผู้อธิบายความหมายของคำว่า “เจตคติ” ไว้แตกต่างกันมากมาย อย่างไรก็ตามนับได้ว่าเป็นเจตคติเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ความชอบหรือไม่ชอบ (affective factors) ที่มีผลต่อการกระทำและความสำเร็จในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยกันทั้งนั้น

2.3.2.4 องค์ประกอบของเจตคติ

จากคำจำกัดความของเจตคติแล้วเห็นว่า เป็นระบบการวัดชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะที่มั่นคงทางความรู้สึกนึกของบุคคล ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

พัชรี สุภางค์ยุทธลิขิต (2544, น. 15, อ้างถึงใน Triandis, 1971, pp. 2–3) กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของเจตคติไว้ 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้และความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่ม หรือสภาวะใด ๆ ความรู้ และความคิดดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือถ้าบุคคลมีความรู้ต่อสิ่งเร้าได้ครบถ้วนแล้วบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งเร้าไปในทางบวกหรือลบชัดเจนขึ้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอารมณ์หรือความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะและ

ทิศทางของเจตคติของบุคคลกล่าวคือถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งนั้นแต่ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมีเจตคติในทางลบ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ พฤติกรรมของบุคคล ที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคลกล่าวคือถ้าพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอนเจตคติก็ย่อมมีลักษณะเป็นบวกหรือเป็นลบชัดเจนแน่นอน

Allport (1935, อ้างถึงใน ประภาพรรณ สุวรรณศุข, 2545, น. 746-747) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก เช่น การยอมรับหรือการปฏิเสธต่อบุคคล

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเช่นการคิดเห็นต่อบุคคลหรือสถานการณ์

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ เช่น เจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูและโรงเรียนมีผลต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ถูกครูลงโทษก็จะเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนและต่อเนื้อหา ดังนั้นโรงเรียนควรจัดหลักสูตรให้ยืดหยุ่นได้ จัดการเรียนการสอนให้สนองความต้องการของนักเรียน อาจจะเป็นหนทางหนึ่ง ที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาเจตคติไปในทางที่ดีได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, น. 34) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพุทธปัญญา หรือองค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการวัด ความคิดนี้อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนประกอบในด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ในขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งแสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก หรือด้านลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านปฏิบัติ หรือองค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ ถ้ามีสิ่งเร้าเหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2546, น. 247-248) นำเสนอไว้ว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า เป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) องค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียง ที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการประเมินผลพฤติกรรมที่คิดจะแสดงออกมา จะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ เช่น คนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อศาสนาก็จะไม่สนใจเข้าวัดฟังธรรม หรือผู้ที่มีเจตคติต่อการเรียนดีก็จะมานะพยายามที่จะเรียนให้ดี และเรียนในระดับสูงขึ้นไป

ลัดดา กิติวิภาต (2554, น. 4-5) แยกเจตคติออกเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ 3 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ความคิด (Cognitive Component) หมายถึง ความเชื่อ การรับรู้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสิ่งของหรือบุคคล หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เช่น การว่ายน้ำเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเรา ผู้หญิงฉลาดมากกว่าผู้ชาย องค์ประกอบทางด้านความรู้ความคิดจึงเกี่ยวข้องกับสิ่งที่บุคคลพิจารณาว่า สิ่งนั้นดีหรือไม่ดีถูกหรือผิด พึงปรารถนาหรือไม่พึงปรารถนา

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) อารมณ์หรือความรู้สึกกับความคิดจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันองค์ประกอบทางด้านนี้จึงประกอบด้วยการประเมินความรู้สึก ความชอบ หรือการตอบสนองทางอารมณ์ที่มีต่อสิ่งของหรือบุคคลโดยจะออกมาในลักษณะความชอบหรือไม่ชอบ มีความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดีองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกจึงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ความรู้สึกทางบวก (ความพึงพอใจ) เช่น ความเคารพนับถือ ความชอบพอ ความเห็นอกเห็นใจเป็นต้น

2.2 ความรู้สึกทางลบ (ความไม่พึงพอใจ) เช่น ความกลัว ความรู้สึกรังเกียจ ดูถูก ขยะแขยง เป็นต้น ในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 3 ของเจตคติองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเจตคติ หรือศูนย์กลางของเจตคติ เนื่องจาก ความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการกระทำ

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำเป็นพฤติกรรมภายนอกของบุคคลที่แสดงออกโดยตรงต่อสิ่งของหรือบุคคล องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านความรู้ ความคิดและความรู้สึก เราจึงอนุมานเจตคติของบุคคลได้จากสิ่งที่เขาพูด หรือสิ่งที่เขาทำเฉย ๆ อย่างไรก็ดีเจตคติของบุคคลไม่ได้สอดคล้องกับพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกเสมอไป สิ่งที่บุคคลกล่าวอาจไม่ได้ปฏิบัติตรงตามที่เขาพูด เมื่ออยู่ในสภาพการณ์นั้นจริง ๆ ก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากเจตคติเป็นเพียงสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมเท่านั้น พฤติกรรมที่คนเราแสดงออกอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น บุคคลทำตามบรรทัดฐานของสังคม เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของเจตคติ ประกอบด้วยความคิด ความเชื่อในสภาพการต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกและพฤติกรรมของบุคคล โดยจะแสดงออกมาในลักษณะชอบหรือไม่ชอบวัดได้จากปฏิกิริยาทางร่างกาย และการกระทำที่สังเกตได้ สามารถเกิดได้ในลักษณะของการรับรู้ เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของบุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในทางบวกหรือทางลบ

แล้วก่อให้เกิดองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึกนี้ ทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือ ชอบหรือไม่ชอบ เมื่อเกิดแล้วเปลี่ยนแปลงยาก ถ้าเหตุผลไม่เพียงพอและมีแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมที่สามารถตอบสนองสิ่งนั้น

2.3.2.5 คุณลักษณะของเจตคติ

เจตคติต่อการเรียน เป็นความรู้สึก และความคิดของบุคคลเกี่ยวกับการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ก็จะมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล (Hamilton, 2011) เจตคติต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาของประเทศชาติ เจตคติมีความสำคัญต่อความสำเร็จการที่คนเราจะทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ดี หรือประสบความสำเร็จนั้นส่วนใหญ่มักจะมาจากความชอบ ความอยากทำ ในเรื่องของการเรียนก็เช่นเดียวกัน การสร้างเจตคติต่อการเรียนก็นับเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของการเรียนที่จะประสบความสำเร็จหรือกล่าวได้ว่าเจตคติต่อการเรียน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ของทุกคน และเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนจะนำไปสู่การตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ (Smith, 2001)

ลักษณะที่สำคัญของเจตคติ มีดังนี้ (กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530, น. 185-188)

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคลที่ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายนอกและภายใน เราจะสังเกตได้ว่าบุคคลมีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา
4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน มีที่มาสลับซับซ้อนเพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์การรับความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงแปรได้
5. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้
6. ทิศทางของเจตคติมี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้าน และปริมาณของเจตคติมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลแต่ละคน จะมีความรุนแรงต่างกันออกไป
7. เจตคติอาจเกิดขึ้นมาจากความมีจิตสำนึกหรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้
8. เจตคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร กว่าบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้ต้องใช้เวลานาน ใช้ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาละเอียดรอบคอบแล้วจึงเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น เจตคติอาจเปลี่ยนแปลงได้แต่ไม่ได้หมายความว่าจะเปลี่ยนได้ในเวลาอันรวดเร็ว
9. บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลนั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 249-250) สรุปไว้ว่า เจตคติมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัว บุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกัน ก็จะมีเจตคติที่แตกต่างกันไป ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น

2. เจตคติเป็นการตระเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนองมีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยจะได้ และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน ทิศทางของการประเมินคือ ลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วยก็คือเป็นทิศทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก และถ้าการประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบไม่พอใจก็มีทิศทางในทางลบ เจตคติทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่มีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกในทางไม่ดี เช่น เจตคติในทางลบต่อการคดโกง การเล่นการพนัน การมีเจตคติในทางบวกก็ไม่ได้หมายถึงเจตคติที่ดีและพึงปรารถนา เช่น เจตคติทางบวกต่อการโกหก การสูบบุหรี่ เป็นต้น

4. เจตคติมีความเข้ม คือ มีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือเห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงว่ามีความเข้มสูงไปอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่น และมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งหากไม่แสดงออกก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น เจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกเนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ ร่วมอยู่ด้วย เช่น บุคคลแสดงความไม่ชอบด้วยการดุด่าคนอื่น นอกจากไม่ชอบคนนั้นแล้วอาจจะเป็นเพราะถูกท้าทายก่อน

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนอง แต่ก็ไม่จำเป็นส่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นจะต้องปรับปรุงให้เหมาะกับบรรทัดฐานของสังคมแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก

2.3.2.6 การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติ นักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวัดเจตคติไว้ดังนี้ คือ เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถที่จะวัดได้โดยตรง การวัดเจตคติจึงต้องออกมาในรูปของความคิดเห็นหรือจากการแสดงออกทางภาษา และการใช้ความคิดเห็นเป็นตัวบ่งชี้ถึงเจตคติของแต่ละบุคคลนั้นต้องยอมรับว่าอาจจะมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นก็เป็นลักษณะธรรมดาของการวัดทั่ว ๆ ไป และผู้กระทำการวัดจะต้องพิจารณาให้ดีเพราะเจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งตัวเองเท่านั้นที่ทราบ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531, น. 16-18) กล่าวว่า การวัดเจตคติโดยตรงทำไม่ได้ การศึกษาเจตคติทำได้ 3 วิธี ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาเจตคติโดยใช้ประสาทหู และตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วนำข้อมูลที่สังเกตนั้น ไปอนุมานว่าบุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งนั้นเป็นอย่างไรปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การสังเกตได้รับผลดี ผู้สังเกตต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ (Duren, อ้างถึงใน ศักดิ์ สุนทรเสณี, 2531, น. 16) คือ

1.1 มีความใส่ใจต่อสิ่งที่สังเกต (Attention)

1.2 มีประสาทสัมผัสที่ดี (Sensation)

1.3 มีการรับรู้ที่ดี (Perception)

1.4 มีความคิดรวบยอดที่ดี (Conception) สามารถสรุปเรื่องราวได้ถูกและเชื่อถือได้

2. การให้รายงานตัวเอง (Self-Report) เป็นวิธีการศึกษาเจตคติของบุคคลโดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา เช่น อาจรู้สึกชอบหรือไม่ชอบเห็นว่าดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้รายงานตนเอง จะเล่าหรือบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาออกมาตามประสบการณ์และความสามารถที่เขามีอยู่ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล จากการฟังสิ่งที่เขาบอกเล่าเหล่านี้ก็สามารถที่จะกำหนดค่าคะแนนของเจตคติได้ วิธีการศึกษาเจตคติแบบนี้เป็นวิธีการของเทอร์สโตน ลิเคอร์ท กัทท์แมน และอ๊อสกูด ที่ได้พยายามสร้างสเกลการวัดเจตคติขึ้น คะแนนที่ได้จากการวัดเจตคติแบบสเกลนี้ จัดแบ่งออกเป็นช่วง ๆ โดยแต่ละช่วงจะมีขนาดเท่ากันสามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบความมากน้อยของเจตคติได้วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้วัดเจตคติกันมาก โดยเฉพาะงานทางด้านสังคมศาสตร์

3. เทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) เป็นวิธีการวัดเจตคติโดยการให้สร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมาจะได้สังเกตและวัดได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลย่อมแสดงออกตามประสบการณ์ที่เขาเคยได้รับมา แต่ละคนจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน การวัดเจตคติเป็นการวัดสิ่งที่แสดงถึงผลรวมของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก ความชอบ ความคิด ความกลัว การขู่เข็ญ อคติและความเชื่อฟังทั้งหมดที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2528, น. 137-154) ได้สรุปว่า มีผู้เสนอแนะวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติไว้ 3 วิธีด้วยกัน ได้แก่

1. เทคนิคของเธอร์สโตน (Thurstone technique) เป็นคนแรกที่ได้เสนอแนวคิดทางด้านการสร้างมาตรการทางจิตวิทยาขึ้นโดยตรงเทคนิคการสร้างแบบวัดเจตคติของเธอร์สโตนประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การกำหนดตัวแปรทางด้านเจตคติที่จะวัดการเขียนข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด ซึ่งข้อความที่เขียนนั้นควรจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ ควรเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน มีความหมายเดียวในหนึ่งข้อความ ใช้ภาษาที่ง่ายและชัดเจน ไม่ควรใช้ข้อความที่เป็นปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ ควรประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ที่สามารถจัดลำดับของความรู้สึก ความชอบต่าง ๆ จากน้อยไปหามาก

1.2 รวบรวมแนวคำถามที่สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษา

1.3 ประเมินค่าของแนวคำถามโดยให้กรรมการตัดสินข้อความประมาณ 50 ถึง 100 คน

1.4 การพิจารณาเลือกคำถามครั้งสุดท้าย คือ การคัดเลือกข้อคำถามมาสร้างเป็นมาตราวัดที่แท้จริง

2. เทคนิคของลิเคอร์ท (Likert technique) เทคนิคการสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ทนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 เขียนข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด ซึ่งข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น ควรจะมีทั้งข้อความที่เป็นข้อความเชิงนิมาน (positive) และข้อความเชิงนิเสธ (negative)

2.2 นำข้อความที่รวบรวมไว้นั้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและระบุว่าข้อความแต่ละข้อความนั้นเป็นข้อความที่เป็นข้อความในเชิงนิมานหรือนิเสธ หรือเป็นกลาง ๆ

2.3 ตัดข้อความที่ผู้เชียวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าเป็นข้อความในเชิงกลาง ๆ ที่จัดไม่ได้ว่าเป็นข้อความในเชิงนิมานหรือนิเสธ เนื่องจากเทคนิคของลิเคอร์ทนั้นใช้ตัวเลือก 5 ตัว ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.4 นำข้อความที่คัดเลือกมาแล้วมาเรียบเรียงเป็นแบบวัดเจตคติโดยมีคำชี้แจงในการตอบแทนแบบวัดอย่างชัดเจน

2.5 นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้จริง ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างควรจะมีอย่างน้อย 5 เท่า ของจำนวนข้อความ

2.6 วิเคราะห์คุณภาพของข้อความแต่ละข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติทั้งฉบับตามลำดับ

3. เทคนิคนัยจำแนก (Semantic differential technique) เทคนิคนัยจำแนกเป็นวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งเสนอแนะโดย ออสกู้ด (Osgood) ได้ให้ความหมายของ “เทคนิคนัยจำแนก” ไว้ว่า คือ วิธีการสังเกตและวัดความหมายของมโนมติทางด้านจิตวิทยา และมีความเชื่อว่า ภาษาเป็นสื่อความหมายของมนุษย์ที่สามารถนำมาวัดความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมของมนุษย์ได้ การพัฒนาแบบวัดเจตคติโดยใช้เทคนิคนัยจำแนกนั้น ออสกู้ด อาศัยทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับการวัดความหมายของคำ และในการสร้างแบบวัดเจตคติแบบนี้ จะใช้คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกัน โดยเลือกคำที่เหมาะสมต่อเป้าหมายที่จะวัด แล้วนำคำคุณศัพท์มาสร้างเป็นมาตราวัด โดยแบ่งเป็น 3,5,7 หรือ 9 ช่วงก็ได้ แต่ช่วงที่เหมาะสมที่สุดคือ 7 ช่วง โดยให้ค่าคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามอยู่หัวท้ายของมาตราวัด

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยจะนำเสนอเพียงวิธีเดียว คือ วิธีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert, 1961) ข้อความที่บรรจุในมาตราวัดประกอบด้วยข้อความในทางบวกและข้อความในทางลบต่อสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์นั้น ๆ วิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1961) ใช้วัดปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ด้านเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ วัดความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อข้อความแบ่งออกเป็น 5 ช่วง โดยข้อความทางบวกจะให้คะแนน ดังนี้ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ

4 = เห็นด้วย 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนข้อความทางลบจะให้คะแนน ดังนี้ 5 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = เห็นด้วย 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3.2.7 เครื่องมือวัดเจตคติ

กระบวนการสร้างแบบวัดทางเจตคติมีหลายมาตรา ดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546, น. 253-259)

1) การสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของเธอร์สโตน (Thurstone's Equal Appearing Interval Scale) เธอร์สโตนเสนอหลักการว่า ข้อความที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดแต่ละข้อความจะแทนความมากน้อยของเจตคติในเรื่องนั้น ๆ และช่วงระหว่างข้อความมีระยะห่าง ๆ กัน ตามแบบวัดโดยทฤษฎีนี้ ถ้าคน ๆ หนึ่งยอมเห็นด้วยกับข้อความใดบางข้อแล้ว สามารถบอกได้ว่าเจตคติของเขาอยู่ ณ ที่ใดในแบบวัดเจตคตินั้น

2) การสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert's Summated Rating Scale) มีหลักการสร้างว่า การจัดให้มีข้อความที่แสดงเจตคติต่อที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือกตอบ 5 ช่วง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก

3) การสร้างแบบวัดเจตคติของออสกูด (Osgood's Semantic Differential Scale) เขามีแนวความคิดว่า ความคิดรวบยอดต่าง ๆ มีความหมายของความคิดรวบยอดประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญที่จะบรรยายความคิดรวบยอดนั้น ๆ หลายลักษณะด้วยกัน ความคิดรวบยอดมีหลายมิติ เขาจึงสร้างแบบวัดขึ้นโดยใช้ความหมายทางภาษาที่เป็นคำคุณศัพท์ต่าง ๆ อธิบายความหมายของสิ่งเร้าที่มีส่วนสัมพันธ์บุคคล หลักการเบื้องต้นของการสร้างแบบวัดมีดังนี้

3.1) กระบวนการในการอธิบาย ตัดสินใจ หรือประเมินความคิดรวบยอดของบุคคลนั้น สามารถเขียนแทนได้ในเชิงปริมาณที่อยู่ในช่วงของการวัดทางจิตวิทยา ซึ่งมีความเข้มมากน้อยตามคุณลักษณะของคุณศัพท์ 2 ตัว เช่น ดี-เลว สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

3.2) แนวทางในการอธิบายความคิดรวบยอดของแต่ละบุคคลในแต่ละช่วงของการวัด จะมีลักษณะเป็นมิติเดียว และไม่ขึ้นอยู่กับช่วงการวัดอื่น ๆ

3.3) การตอบสนอง หรือการประเมินของแต่ละบุคคลที่มีต่อความคิดรวบยอดในแต่ละช่วงการวัด จะอยู่ในช่วง 1-7 ที่อยู่ระหว่างคุณสมบัติหรือลักษณะที่ตรงกันข้ามนั้น

4) การสร้างแบบวัดเจตคติวิธีเปรียบเทียบคู่ของเฟคเนอร์ (Fachner's Method of Paired Comparison) เขาได้สร้างแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการเลือกสรร และการจัดอันดับความชอบ เริ่มจากการทดลองโดยใช้กลุ่มตัวอย่างรูปสี่เหลี่ยมต่าง ๆ กัน แล้วให้บุคคลจัดอันดับความชอบในรูปสี่เหลี่ยมนั้น โดยการเตรียมแผ่นสี่เหลี่ยมที่มีสัดส่วนต่าง ๆ กัน เริ่มจากสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดเล็ก ๆ จนถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้วจ่ายคละกันไปบนโต๊ะ จากนั้นให้กลุ่มบุคคลจำนวนประมาณ 200-300 คน เป็นผู้จัดอันดับโดยให้แต่ละคนเลือกสรรรูปที่ตนเองชอบที่สุดและรองลงไปตามลำดับ จนถึงรูปที่ชอบน้อยที่สุด แล้วนำมาหาความสัมพันธ์ของตัวเลือกและหาระดับความชอบจริงของแต่ละรูปและวิธีเปรียบเทียบคู่ โดยเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ ไป การเปรียบเทียบคู่ใช้ในกรณีที่มีสิ่งนำมาเปรียบเทียบคู่กันไม่เกิน 10 สิ่ง ถ้ามากกว่านี้ใช้วิธีจัดอันดับตำแหน่ง

5) การสร้างแบบวัดเจตคติโดยใช้ระเบียบวิธีของสตีเฟนสัน (Stephenson's Q-technique) เป็นวิธีศึกษาความคิดเห็น ท่าที และลักษณะทางจิตวิทยาของบุคคล โดยใช้วิธีแยกบัตรเป็นกอง ๆ แต่ละกองจะมีคะแนนประจำ ใช้คะแนนนี้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และแปลความหมายต่อไป เป็นวิธีวัดอันดับสิ่งเร้าโดยใช้ผู้ถูกทดสอบตัดสินใจว่า เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ

6) การสร้างแบบวัดระยะทางสังคมของโบการ์ดัส (Bogar-dus's Social Distance Scale) เป็นการวัดเจตคติต่อคน โดยมีข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์และความรู้สึกของบุคคลที่เป็นที่หมายของเจตคติ 7 ข้อความ แต่ละข้อความจะบ่งบอกความสัมพันธ์ทางสังคมในระยะต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ความสัมพันธ์ในทางใกล้ชิดเป้นเจตคติทางบวก ไปจนถึงเจตคติทางลบและให้ผู้ตอบบอกถึงว่าตนมีเจตคติในระดับใดจาก 7 ระดับนี้ คือ 1) ยอมรับถึงขั้นแต่งงาน 2) ยอมรับเป็นเพื่อนสนิท 3) ยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน 4) ยอมรับเป็นเพื่อนร่วมอาชีพ 5) ยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศ 6) ยอมรับในฐานะผู้มาเยือนประเทศ 7) ไม่ยอมรับให้เข้ามาในประเทศ

7) การสร้างแบบวัดสะสมของกัทแมน (Guttmen's Cumulative Scale) เป็นการวัดโดยมีข้อความชุดหนึ่ง ซึ่งแต่ละข้อความจะแสดงเจตคติในทางเดียวกัน แต่มีความเข้มหรือปริมาณของความรู้สึกแตกต่างกัน ข้อความชุดนี้จะจัดเรียงลำดับความเข้มของเจตคติที่มีอยู่ในแต่ละข้อความไว้ แล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่ง โดยถือว่าคำตอบที่ผู้ตอบเลือกจะเป็นการยืนยันคำตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่งที่แสดงความเข้มในระดับรองลงไปด้วย แบบวัดเจตคติของกัทแมนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าละทิ้งปัญหาที่แท้จริงในการถามเนื่องจากไม่ครอบคลุมคำตอบได้

2.3.3 มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

2.3.3.1 ความหมายของมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

มโนภาพแห่งตนหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) เป็นสิ่งสำคัญและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออก นักจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผลเนื่องจากความนึกคิดเกี่ยวกับตน นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ มโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นการรับรู้ตนเองของบุคคลว่าเป็นอย่างไรเป็นการเชื่อถือเกี่ยวกับตนเอง

Combs (1959, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2524, น. 45) มโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทุกพฤติกรรมเป็นตัวสำคัญในการกำหนดสติปัญญา การปรับตัวและความสำเร็จในชีวิตมนุษย์

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, น. 42) กล่าวว่ามโนภาพแห่งตน หมายถึง การรับรู้ตนเองซึ่งหมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย

ปนัดดา โชติการณ์ (2544, น. 47) กล่าวว่า มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ภาพรวมของตนเองที่เกิดจากความรู้สึกเจตคติ การรับรู้ การตีความ เกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะความสามารถและคุณค่าของตนเอง

สรุปได้ว่า มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการรับรู้ตนเองในด้านต่าง ๆ ความรู้สึก ความคิด ลักษณะรูปร่างความสามารถคุณค่าของตนเอง แบ่งออกตามความรู้สึกตามสมองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ

2.3.3.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

Rogers (1972, อ้างถึงใน มณิภา เรืองสินชัยวานิช, 2551, น. 43) ได้แบ่งมโนภาพแห่งตน ซึ่งแบ่งตามความรู้สึกตามสมองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล คือความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน แรงจูงใจ ทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากบ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพ

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือความรู้สึกต่อตนเองในด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการคบคน

3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ คือความรู้สึกต่อตนเองทางด้านความกดดันของอารมณ์ ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด ความเบื่อหน่าย

2.3.3.3 การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงมโนภาพตนเอง

Strang (1961, p. 78) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของแต่ละคนจะเกิดขึ้นในตอนใดของชีวิตก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลาของการที่บุคคลเริ่มต้นมีการพัฒนาการในตน

Ausubel (1958, p. 284) กล่าวว่า ขั้นที่สำคัญที่สุดในการพัฒนามโนภาพแห่งตน เกิดขึ้นเมื่อเด็กได้เติบโตจากวัยทารกสู่วัยเด็ก และที่แน่นอนที่สุดคือ เมื่อเด็กอยู่ระหว่าง “วัยรุ่น” ในระหว่างที่เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น โรงเรียนและเพื่อน ๆ จะสนองความต้องการใหม่ ๆ ซึ่งพ่อแม่ไม่สามารถสนองได้ นั่นคือความต้องการตำแหน่งในสังคม เพราะฉะนั้นเขาจะถูกอิทธิพลของเพื่อนครอบงำอย่างรุนแรง พฤติกรรมของเขาจะเปลี่ยนตามที่เพื่อน ๆ ในวัยเดียวกันกับเขา เขาจะมีความรู้สึกและมองดูตนเองตามที่เพื่อน ๆ ในกลุ่มมองดูและรู้สึกต่อเขา ยอมรับ หรือวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขา เป็นผลทำให้เกิดทัศนคติต่อตนเอง ซึ่งอาจเป็นทัศนคติที่ดีหรือร้ายก็ได้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2511, น. 135) กล่าวว่า แบ่งเด็กวัยรุ่นได้เป็นสองประเภท คือ เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเอง และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ยอมรับตนเอง เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองจะมองดูตนตามความเป็นจริง มีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนด้วยการยอมรับความจริง จะไม่มีปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัว จะอยู่อย่างมีความสุข ในทางตรงข้าม เด็กวัยรุ่นที่ไม่ยอมรับตนเองจะเป็นผู้ที่ไม่เคยพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความรู้สึกดูถูกตนเอง มีปมด้อย เด็กประเภทนี้มักเป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัว มโนภาพเกี่ยวกับตนเองจะเป็นไปในทางไม่ดี จึงสมควรที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น พ่อ แม่ ครู อาจารย์ เพื่อน จะช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ให้มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองหรือมโนภาพแห่งตนในทางที่ดีขึ้น เพราะมโนภาพแห่งตนสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้

2.3.3.4 วิธีเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน

พรรณทิพย์ เภกะนันท์ (2516, น. 64-69) ได้เสนอวิธีการที่จะใช้เปลี่ยนแปลงความนึกคิดเกี่ยวกับตนหรือมโนภาพแห่งตนไว้ดังนี้

1. วิธีเปลี่ยนแปลงระยะยาว

1.1 ใช้ Psychotherapy โดยการสร้างสถานการณ์ของบุคคลนั้นให้เขาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจ และความเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะทำงานชนิดนั้น ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี จะทำให้มโนภาพของเขาสูงขึ้น การใช้ Psychotherapy นั้น ต้องพิจารณา

ให้ถูกต้องตามเหตุการณ์ เช่น เด็กชาย ก. ไม่เชื่อว่าเขาจะเป็นผู้นำได้ ครูก็พยายามสร้างสถานการณ์ให้เขามีโอกาสเป็นผู้นำ ให้เขาเกิดกำลังใจและความเชื่อมั่น จนทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวเขาหายไป

1.2 การปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Counseling) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของมนุษย์ได้ ผู้ที่มีปัญหาต้องอาศัย Counselor ด้วยวิธีตัวต่อตัว Face to Face นักจิตวิทยาการปรึกษาจะพยายามทำให้บุคคลรู้จักตนเองพยายามแก่เหตุที่เขาไม่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ถ้าสามารถแก้ได้ ก็จะทำให้มโนภาพแห่งตนดีขึ้น

2. วิธีเปลี่ยนแปลงระยะสั้น

2.1 การใช้ผู้นำแบบอย่างตัวจริง (Real Model) การใช้สิ่งมีชีวิตเป็นแบบและต้องเป็นผู้มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นด้วย เช่น วัยรุ่นที่มีอิทธิพลต่อตัวเขามากที่สุด คือ ครูและเพื่อน

2.2 แบบอย่างโดยจินตนาการ (Imagined Model) คือการสมมุติแบบอย่างขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเป็นวาจา ถ้าหากแบบอย่างจิตนาการมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับบุคคลผู้นั้น ก็สามารถมีอิทธิพลที่จะเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนในระยะสั้นของบุคคลผู้นั้นได้

วิธีเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนที่นักจิตวิทยาหลายท่านกล่าวถึงไว้มาก คือ วิธีเปลี่ยนแปลงระยะยาว เช่น (Hurlock, 1967) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม จิตบำบัดแบบกลุ่ม หรือการทำให้ผู้รับการบำบัดได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และวิธีการสังเกตและเปรียบเทียบตนเอง (Introspection) การอ่านหนังสือนวนิยาย เกลนดินและบีบ (Glendin and Beebe) ได้เสนอแนะวีการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของเด็กโดยวิธีจิตบำบัดแบบกลุ่ม (Group Therapy) สอดคล้องกับที่ (Kipnis, 1970) กล่าวไว้ว่า การทำจิตบำบัดแบบกลุ่มเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนได้ และสอดคล้องกับ (Mckeachie and Doyel, 1966) ได้กล่าวว่า การทำจิตบำบัดหรือที่ (Rogers) เรียกว่า Client Centered Therapy จะทำให้ผู้รับการบำบัดรู้จักตัวเองและยอมรับตนเอง (Self Awareness and Self Acceptance) มากขึ้น และการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนก็ดีขึ้นได้ในที่สุด (ธีระ ประพฤติกิจ, 2581, น. 21-22)

2.3.3.5 การวัดการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน

Bekanan (1974, pp. 14-16) ได้รวบรวมเทคนิค การวัดมโนภาพแห่งตนไว้สองวิธี คือ

1. แบบ Projective Technique เป็นวิธีการที่ให้บุคคลได้แสดงออกด้วยความรู้สึกไร้สำนึก เช่น การวาดภาพ เล่นเรื่องจากภาพ การใช้แบบทดสอบต่าง ๆ

2. แบบ Informal Technique มีทั้งแบบที่เป็นคำพูดและไม่เป็นคำพูด

นักจิตวิทยาและนักวิจัยจะใช้เทคนิคที่ 1 เพราะเป็นเทคนิคที่มีแบบแผนเป็นการประเมินค่าตามหลักวิทยาศาสตร์และหลักจิตวิทยา

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดสรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตน คือ ความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ด้านคุณค่าของตนเอง อารมณ์ การปรับตัว และการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มโนภาพแห่งตนเกิดจากทัศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนว่าตนเป็นคนอย่างไร และเกิดจากความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ในสังคมว่าตนเป็นคนอย่างไร “มโนภาพแห่งตน” เป็นส่วนหนึ่งของ “ตน” สิ่งที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน ได้แก่ บุคคล ศาสนา สังคม และเศรษฐกิจ แต่บุคคลจะมีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนมากที่สุด ผู้ทีมี่อิทธิพลต่อการมีมโนภาพแห่งตนของบุคคลในวัยเด็ก คือ

บิดามารดา พี่น้อง ครู เพื่อน บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการมีมโนภาพแห่งตนของวัยรุ่น คือ เพื่อน มโนภาพแห่งตนเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นได้มากที่สุด การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ดีคือช่วงเวลาที่อยู่ในวัยรุ่น วิธีการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นิยมใช้ Psychotherapy และการปรึกษา เชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม มโนภาพที่ดีขึ้นหรือเลวลงสามารถวัดได้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

2.3.4 บรรยากาศในชั้นเรียน

2.3.4.1 ความหมายของบรรยากาศในชั้นเรียน

บรรยากาศในชั้นเรียนนับว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะบรรยากาศการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน บรรยากาศที่ดีอาจส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพจิตที่ดี มีความตั้งใจ ใช้เวลาในการเรียนเต็มที่ ในทางกลับกันบรรยากาศที่ไม่เหมาะสมจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจ และอาจมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนและต่อโรงเรียนได้ ดังนั้นบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนประสบผลดีมากขึ้น

Good (1973, p. 106) กล่าวว่า บรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และระดับอารมณ์ความรู้สึกด้วย

Moors and Bemice (1978) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสถานการณ์ที่ครูผู้สอนพยายามสร้างขึ้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่ครูผสู้อนกำหนดไว้

บัวพันธ์ ภูสาหัส (2549, น. 28) บรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ ตัวในห้องเรียนที่มีการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจหรืออารมณ์ของผู้เรียนในการเรียนการสอน

ฉันทนา รัตนพลแสน (2553, น. 35) ได้สรุปความหมายของบรรยากาศการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมภายในห้องเรียนขณะที่กำลังเดินกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจอารมณ์ เจตคติของผู้เรียนในการเรียน

สรุปได้ว่า บรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนพยายามสร้างขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจอารมณ์และเจตคติของผู้เรียนในการเรียน

2.3.4.2 องค์ประกอบบรรยากาศในชั้นเรียน

Trickett and Moor (1973) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาได้แบ่งสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนออกเป็น 9 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน คือการที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในขณะทำการเรียนการสอน

2. ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน ความรัก ความสามัคคีความร่วมมือกันของนักเรียนในห้อง

3. การแข่งขันคือการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ซึ่งอาจจะเป็นการแข่งขันกับตนเอง หรือเพื่อนในห้องเรียน เพื่อให้ตนเองได้พัฒนาขึ้น

4. ระเบียบและความมีระบบ คือการลำดับขั้นตอนของการทำงานแบ่งหน้าที่ในการทำงานตามความเหมาะสม รู้จักวางแผนและมีเหตุผล

5. การมีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน คือการกำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจนของห้องเรียนเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติ และต้องเป็นที่รับรู้อย่างทั่วถึง

6. การควบคุมของครูคือการปกครองการควบคุมนักเรียน ชั้นเรียนของครูขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

7. การใช้นวัตกรรม คือการนำประสบการณ์หรือนวตักรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจดัการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างหลากหลาย

8. การสนับสนุนจากครูคือการได้รับความดูแลเอาใจใส่การรับกำลังใจคำแนะนำและการยอมรับจากครู

9. การมุ่งความสำเร็จของงาน คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น ทำให้นักเรียนพอใจและสนใจต่อการเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และสามารถเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนได้อีกอย่างหนึ่ง

พรรณีชูทัย เจนจิต (2550, น. 347-348) ได้เสนอองค์ประกอบบรรยากาศในชั้นเรียน ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย กระตุ้นให้กำลังใจเพื่อให้เด็กประสบผลสำเร็จในการงาน พูดให้เด็กรู้สึกว่าครูเชื่อในความสามารถของเด็กที่จะทำงานนั้น ๆ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยากให้เด็กรู้สึกมีอิสระที่จะทำอย่าให้รู้สึกว่าถูกบังคับ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ บรรยากาศที่จะช่วยให้เด็กมีการยอมรับนับถือตนเองคือบรรยากาศที่มีอิสระ เด็กมีโอกาสที่จะเลือกซึ่งเด็กสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่าซึ่งทั้งนี้รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วยบรรยากาศเช่นนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เด็กจะเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้าไม่เกิดความตึงเครียด

3. บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไม่มีอะไรสำคัญเท่ากับความรู้สึกที่ครูเห็นว่าเด็กเป็นบุคคลสำคัญมีคุณค่าและสามารถเรียนได้ ถ้าครูมีความรู้สึกเช่นนี้ให้กับเด็กอย่างจริงใจจะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก นอกจากนั้นเด็กก็จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและยอมรับนับถือในตนเองด้วย ความรู้สึกนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับเด็กที่มีปมด้อยขาดความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นจึงควรพยายามถ่ายทอดความรู้สึกนี้ให้เด็กได้รับ

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น ความรู้สึกทางด้านจิตใจมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน เช่นเดียวกับการที่เด็กตระหนักว่าตนเองมีคุณค่า ดังนั้นการที่ครูมีความเข้าใจเป็นมิตรยอมรับ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือจะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นสบายใจอยากเข้าไปติดต่อด้วย

ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลมายังการเรียนของเด็ก ดังนั้นบรรยากาศที่มีความอบอุ่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเด็กรู้ว่าครูเอื้ออาทรกับการกระทำของตนนั้นจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกรักโรงเรียน

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม เด็กที่อยู่ในบรรยากาศที่ปล่อยตามสบายจะพัฒนาการยอมรับนับถือตนเองได้น้อยกว่าเด็กที่อยู่ในบรรยากาศแห่งการควบคุม ดังนั้น จำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่มิได้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ ครูจะต้องชี้แจงให้เข้าใจว่าทำไมจึงต้องทำสิ่งนี้แต่ไม่ทำสิ่งนั้น วิธีการพูดของครูเป็นสิ่งสำคัญต้องสุภาพแต่ต้องมีความหนักแน่น อีกสิ่งหนึ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงคือไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคนมิเช่นนั้นจะเกิดปัญหาว่าทำไมคนนี้จึงทำได้แต่คนนั้นทำไม่ได้ เทคนิคการควบคุมที่ใช้ได้ผลดีโดยไม่ให้เด็กรู้ตัวคือการที่ครูพูดให้เด็กเข้าใจว่าทุกคนล้วนเป็นคนที่มีความสำคัญต่อครูทั้งสิ้น ดังนั้นไม่ว่าเด็กจะทำอะไรจะแคร์ต่อการกระทำนั้น ๆ ของเขา

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จเป็นสิ่งที่ครูควรจะสร้างให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน การเห็นชอบจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็กจะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและการไม่ได้รับความเห็นชอบจะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ น้อยลง ครูที่ฉลาดมักจะพูดถึงจุดที่เด็กประสบความสำเร็จมากกวาพูดเกี่ยวกับความล้มเหลว การที่คนเราคำนึงถึงแต่ความล้มเหลวจะมีผลทำให้มีความคลาดหวังต่ำซึ่งไม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

2.3.4.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1-7 มสธ. (2555, น. 46-47) ได้นำเสนอทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) เป็นทฤษฎีหลักของสกินเนอร์ มีแนวคิดหลัก คือ พฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นผลจากการที่ได้มีปฏิสัมพันธ์ในสภาพแวดล้อม ผลกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวกำหนดว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นอีกหรือไม่เกิดขึ้นอีกในอนาคต โดยผลกรรมที่ส่งผลทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีกในอนาคต เรียกผลกรรมนั้นว่า ตัวเสริมแรงทางบวก ส่วนผลกรรมที่ส่งผลให้พฤติกรรมนั้นยุติลงในอนาคต เรียกผลกรรมนั้นว่า ตัวลงโทษ แนวคิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ มีดังนี้

1. การเสริมแรง เป็นการเพิ่มความถี่ของการแสดงพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็นการเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ

2. การลงโทษ เป็นการลดพฤติกรรมหรือยุติพฤติกรรมอันเป็นผลจากการได้รับผลกรรมบางอย่างหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ผลกรรมที่ส่งผลทำให้พฤติกรรมนั้นลดลงหรือยุติเรียกวา ตัวลงโทษ การลงโทษแบ่งเป็นการลงโทษทางบวกและการลงโทษทางลบ

3. การหยุดยั้ง เป็นการยุติการให้การเสริมแรงทางบวกต่อพฤติกรรมที่เคยได้รับการเสริมแรงทางบวก ซึ่งจะมีผลทำให้พฤติกรรมดังกล่าวลดลงหรือยุติในเวลาต่อมา

4. การแผ่ขยาย และการจำแนกหรือการแยกแยะ

5. การแต่งพฤติกรรม เป็นการให้บุคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายโดยใช้วิธีการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่คาดคะเนว่าจะนำไปสู่พฤติกรรมเป้าหมาย

6. ตารางการเสริมแรง การเสริมแรงนั้นสามารถดำเนินการได้โดยการเสริมแรงแบบทุกครั้ง และการเสริมแรงแบบครั้งคราว

2.3.4.4 ความสำคัญของการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญคือการสอนของผู้สอนหรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้ในห้องเรียนแล้วยังมีปัจจัยหรือองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริงองค์ประกอบดังกล่าว คือ สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหรือบางครั้งเรียกวาบรรยากาศในห้องเรียน

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ มสธ. (2555, น. 9.31) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน และการควบคุมชั้นเรียน ดังนี้

1. ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้เรียนในชั้นเรียนจะเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
3. ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยหรือปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
4. ช่วยให้ผู้สอนใช้เวลาสอนได้เต็มที่
5. ช่วยให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีได้เห็นตัวอย่างที่ดี

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ มสธ. (2555, น. 9-43) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนนั้น ถ้าบรรยากาศของห้องเรียนดีจะเป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตรงกันข้าม ถ้าบรรยากาศของห้องไม่ดีจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนจึงมีความสำคัญและถือว่าผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสภาพแวดล้อมเหล่านี้นอกเหนือจากการสอน

2.3.5 คุณภาพการสอนของครู

ความหมายของคุณภาพการสอน ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

ระบบการเรียนการสอนของครูจะได้ผลดีเพียงใดนั้นนอกจากความรู้ของครูแล้วการดำเนินการสอนในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของครูที่จะพยายามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและตั้งใจที่จะเรียน สงัด อุทรานันท์ (2536, น. 4, อ้างถึงใน เรวดี จันทร์รัศมีโชติ, 2552, น. 29) กล่าวว่า ครูต้องให้ความกระจ่างแจ้งแก่บทเรียนที่สอนโดยใช้การอธิบายหรือใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนรู้จักการยั่วยุ ให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นและมีจิตใจที่อยากศึกษาเรื่องราวที่ครูสอน ครูต้องพยายามดึงความสามารถของนักเรียนให้ออกมาใช้ประโยชน์ในการเรียนอย่างเต็มที่

บุญชม ศรีสะอาด (2524, น. 26) ให้ความหมายว่า คุณภาพการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่อำนวยให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม การให้แรงเสริมที่สอดคล้องกับผู้เรียน การค้นหาข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่อง การให้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากชั้นเรียน เป็นต้น จะเห็นว่าการสอนที่มีคุณภาพจะอำนวยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูจึงเป็นตัวกำหนดผลการเรียนในโรงเรียนได้เป็นอย่างมาก

Bloom (1976, pp. 115-127) มีความเห็นว่า คุณภาพการสอนเป็นเรื่องที่ให้ตัวชี้แนะแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่เรียนคืออะไรผู้เรียนควรทำอะไรบ้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการทำกิจกรรมการเรียน การเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบตลอดจนการให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่องแก่ผู้เรียน

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2537, น. 25-26) กล่าวว่า คุณภาพการสอนของครูหมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในวิชาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การเตรียมการสอน การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมการนำเทคนิคต่าง ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การช่วยชี้แนะแก่นักเรียน การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน การเสริมแรง และการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน

คุณภาพการสอนของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มพูนและนำพาการเรียนของนักเรียนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ครูผู้สอนจึงควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ามากขึ้นซึ่งผู้สอนควรจะมีการพิจารณาปรับปรุงตนเองดังต่อไปนี้ (ปริญญา เกื้อหนุน, 2539, น. 95-96, อ้างถึงใน ขวัญหทัย เชิดชู, 2545, น. 50)

1. ผู้สอนควรตระหนักและเข้าใจถึงจุดอ่อนของตนเองว่าควรจะแก้ไขปรับปรุงอย่างไรและเข้าใจจุดแข็งของตนเองว่ามีอะไรบ้าง

2. ผู้สอนควรมีทัศนคติด้านบวกมาก ๆ ต่อนักเรียน เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ชุมชนและความต้องการของประเทศ การมีทัศนคติที่เป็นบวกดังกล่าวจะช่วยให้การสอน การแสดงความคิดเห็นต่อนักเรียนที่ได้รับจะเต็มไปด้วยความหวังความมุ่งมั่นที่มีต่อตนเอง ประเทศชาติ และสังคมโดยรวม ซึ่งพวกเขาจะเต็มไปด้วยพละและกำลัง

3. ผู้สอนควรมีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสังคม และมีความเข้าใจปัจจัยด้านบุคลิกภาพของนักเรียนเพื่อสามารถส่งอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาวัฒนธรรม และวรรณคดีของประเทศที่พูดอังกฤษได้

4. ผู้สอนต้องเพิ่มพูนทักษะทางด้านการสอน การฝึกอบรมและซาบซึ้งต่อระบบภาษาวรรณคดี วัฒนธรรมของภาษาด้วยความกระตือรือร้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, น. 180) เห็นว่า ในการเข้าสู่คุณภาพการศึกษาคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ต้องการให้มีต้องประกอบด้วย

1. รักการสอน เข้าใจผู้เรียน มีจิตสำนึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ
2. มีความคิดสร้างสรรค์ นักแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
3. ใจมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีทัศนคติเชิงบวก
4. รู้วิธีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา
5. มีความรู้เรื่องสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ โครงสร้างทางสมอง การทำงานของจิตวิทยาการเรียนรู้
6. มีทักษะในการจัดการเรียนรู้เช่น การกระตุ้นความสนใจการอธิบายด้วยเหตุด้วยผล การรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียน การทำงานเป็นทีม การฝึกสมาธิ เป็นต้น

7. สามารถใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้และเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

8. มีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้การซ่อมเสริม การวิจัยในชั้นเรียน

อรทัย จันใด (2553, น. 44) ได้สรุปว่า คุณภาพการสอน คือ ความสามารถของครูผู้สอนในการเข้าใจกระจ่างชัดในการเรียนการสอนให้เกิดกับผู้เรียนโดยการจัดลำดับส่วนประกอบของเนื้อหาการอธิบายการเสนอบทเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเข้าใจกระจ่างชัดสามารถเรียนรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงถ้าครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้นักเรียนจะมีความเข้าใจ สนุกกับการเรียนก็จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สรุปได้ว่า คุณภาพการสอนของครู หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามตัวชี้วัดที่กำหนด

2.3.5.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอนของครู

Bloom (1971, อ้างถึงใน อรทัย จันใด, 2553, น. 44-45) ครูที่มีคุณภาพควรมีองค์ประกอบในการสอน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การชี้แนะ (Cues) หมายถึง การที่ผู้สอนบอกจุดประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

2. การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึงการที่ผู้สอนพยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3. การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึงการที่ผู้สอนชมเชยและกล่าวสนับสนุนเพื่อเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่ปรารถนาของผู้เรียนให้สูงขึ้น

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback/Correction) การให้ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึงครูผู้สอนควรมีการวินิจฉัยและแจ้งให้ ผู้เรียนทราบถึงข้อบกพร่องหรือส่วนที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์และมีการแกไข้ โดยมีการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยดูจากข้อมูลย้อนกลับนั้น

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1-7 มสธ. (2555, น. 45-46) กล่าวถึง ทฤษฎีการสอนของบรูเนอร์ไว้ว่า การที่ครูจะจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กนั้นต้องพิจารณาหลักการ 4 ประการ ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจจัดเป็นเงื่อนไขแรกที่มีอยู่ในตัวบุคคลอันจะส่งผลต่อความปรารถนาที่จะเรียนของบุคคลนั้น ๆ บรูเนอร์เชื่อว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความปรารถนาที่จะเรียนรู้ ซึ่งอาจทำได้โดยการเสริมแรงหรือการให้รางวัลซึ่งอาจเป็นสิ่งจูงใจภายนอกแรงจูงใจภายในความต้องการความสำเร็จและความต้องการที่จะเข้าร่วมกับผู้อื่น

2. โครงสร้างของความรู้ (Structure of Knowledge) บรูเนอร์ หมายความสามารถที่จะจัดโครงสร้างของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่จะสามารถถ่ายทอดให้เด็กแทบทุกคนเข้าใจได้โดยโครงสร้างของความรู้นั้นสามารถจัดได้ใน 3 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะของการเสนอเนื้อหา 2) การเสนออย่างกระชับหรือประหยัด 3) การสร้างเสนออย่างมีอำนาจ

3. ลำดับขั้นของการเสนอเนื้อหา (Sequence) บรูเนอร์เชื่อว่าการจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาระดับสติปัญญาและสามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีนั้น ครูควรมีการเสนอเนื้อหาวิชาถูกต้องตามขั้นตอนโดยเสนอในรูปแบบการกระทำให้มากที่สุด

4. การเสริมแรง (Reinforcement) การให้ข้อมูลป้อนกลับนั้น จัดเป็นการเสริมแรงที่ดีเพราะจะทำให้เด็กรู้ทันทีว่าสิ่งที่เขาทำอยู่นั้นถูกต้องหรือควรปรับปรุงอย่างไร

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า คุณภาพการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยวัดได้จากความสามารถในการเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจประสิทธิภาพ (Offer Lesson) ความสามารถด้านการให้สิ่งเสริมแรง (Reinforcement) และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation)

2.3.6 พฤติกรรมการสอนของครู

2.3.6.1 ความหมายพฤติกรรมการสอน

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ครูเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูเป็นผู้มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการสอนไว้ดังนี้

Flanderson. (1970, อ้างถึงใน ขวัญจิรา อนันต์, 2546, น. 23) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การกระทำของครูที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน

Bloom (1976, pp. 167-169) กล่าวว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด การจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น ครูที่มีคุณภาพการสอนสูงจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ครูแสดงออกด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านการวัดและประเมินผล และการใช้หลักจิตวิทยา การใช้คำถามในการกระตุ้นและเสริมแรงให้เกิดการอยากเรียนรู้ และมีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และค้นหาข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน

2.3.6.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวคิดและหลักการสอน ไว้ดังนี้

Kounin (1970, อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2544, น. 431-432) การศึกษาของเคานินเกี่ยวกับบรรยากาศของห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูสำคัญมาก ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้มักจะมีครูที่มีความพยายามและมีพฤติกรรมดังนี้

1. ครูต้องเป็นผู้ที่ทราบความเคลื่อนไหวของห้องเรียนตลอดเวลาว่านักเรียนแต่ละคนทำอะไรบ้าง มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร เมื่อมีเหตุที่จะก่อกวนความสงบของห้องเรียนครูก็ตัดไฟแต่ต้นลม เราเรียกคุณสมบัตินี้ว่า With-it-Ness หรือมีความรู้สึกไวต่อบรรยากาศในห้องเรียน

2. ครูต้องเป็นผู้ที่สามารถที่จะดูแลชั้นเรียนได้ทั่วถึง

3. ครูต้องเป็นผู้ที่รักษาระดับความสนใจ และความใส่ใจในบทเรียนที่ครูสอนอย่างราบรื่น (Smoothness) โดยสามารถที่จะเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอนโดยไม่รบกวนหรือทำลายความสนใจของนักเรียน ครูต้องมีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกของนักเรียน

4. ครูเป็นผู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลงเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและวิชาเรียน (Variety) มีความกระตือรือร้นในเรื่องที่ตนสอนและพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเพื่อไม่ให้พูดถึงสิ่งที่ซ้ำ ๆ เป็นประจำ

5. ครูควรพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการพูดซ้ำซากและหยุมหยิมเกี่ยวกับการสั่งงานให้นักเรียนทำหรือทำให้นักเรียนประกอบกิจกรรมที่ไม่จำเป็นตอสิ่งที่นักเรียนต้องการหรือคาดหวังที่จะทำให้เกิดเร็ว ๆ

6. ครูต้องระมัดระวังที่จะไม่ทำโทษหรือคาดโทษนักเรียนคนใดคนหนึ่งอย่างไม่มีเหตุผลแล้วเป็นผลกระทบต่อนักเรียนทั้งชั้นทำให้นักเรียนไม่มีความสุขจนทำงานไม่ได้

บุปผา จุลพันธ์ (2550, น. 53) พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การจัดการเรียนการสอน หรือสภาพการเรียนการสอนที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ความตั้งใจหรือเอาใจใส่ของครูผู้สอน มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ทำให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ให้ความรักความเมตตาต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และคิดค้นหาความรู้ใหม่ ๆ มาให้นักเรียนด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อนักเรียนอย่างจริงใจ และเสมอภาค

ฉวีวรรณ มาลี (2552, น. 38) ได้กล่าวสรุปว่า ลักษณะการสอนที่ดีควรยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม และส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียนในทุกๆด้าน ดังนั้นการสอนของครูต้องเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงหลักการของวิชานั้น ๆ ควรมีขั้นตอนที่ดี เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้

มณีวรรณ พันธุ์นิล (2553, น. 21) ได้สรุปพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งเสริมให้แก่ผู้เรียนควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. ครูมีความสามารถด้านวิชาการ
2. ครูมีวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและหลากหลาย
4. ครูมีหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ครูใช้หลักการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.3.6.3 การวัดพฤติกรรมการสอนของครู

การวัดพฤติกรรมการสอนมีวิธีการวัดและเครื่องมือวัดดังนี้

1) วิธีการสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมการสอนโดยการเข้าไปสังเกตการณ์สอนของครู

2) วิธีการสัมภาษณ์และจดบันทึกการสัมภาษณ์

3) วิธีการสอบถามความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามเพื่อวัดพฤติกรรมการสอนของครู

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ในการเรียน ทั้งการเอาใจใส่นักเรียน ถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ได้ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การวิเคราะห์การถดถอย

การวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Francis Galtion เมื่อปี ค.ศ. 1888 จุดเริ่มต้นของการพัฒนาการวิเคราะห์การถดถอยนี้เกิดจากความสงสัยของเขาที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางการและจิตใจของลูกกับคุณลักษณะทางกายและจิตใจของพ่อแม่นั้นสัมพันธ์กันอย่างไร เกี่ยวข้องกันหรือไม่ ซึ่งเขาเชื่อในสามัญสำนึกของเขาว่ากรณีลูกเพศเดียวกับพ่อหรือมีเพศเดียวกับแม่ เมื่อลูกโตขึ้นเป็นวัยรุ่นคาดว่าลูกจะมีความสูงเท่ากับพ่อหรือแม่ แต่ถ้าลูกเป็นคนละเพศกันกับพ่อหรือแม่เมื่อลูกโตขึ้นเป็นวัยรุ่นคาดว่าจะสูงกว่าหรือต่ำกว่าพ่อหรือแม่ ซึ่งเขาเรียกสามัญสำนึกของเขาว่า “Regression to mediocrity” แปลว่า การถดถอยเพื่อสามัญสำนึกและปัจจุบันเรียกสั้น ๆ ว่า “Regression” ที่แปลว่า “การถดถอย” นั้นเอง (Ross, 2010, p. 538)

ปรียา ทวนทอง (2551, น. 33) กล่าวว่า การวิเคราะห์ถดถอยจะแตกต่างจากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพราะการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยสนใจเพียงแต่ว่า ตัวแปรที่กำหนดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ขนาดไหน และไปในทิศทางใด โดยไม่จำเป็นต้องทราบว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรอิสระ เพราะการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะไม่มีการพยากรณ์ ซึ่งแตกต่างจากการวิเคราะห์ถดถอย เพราะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression Coefficient) การหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยจะทำได้หลังจากที่ได้สร้างหรือกำหนดรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแล้ว ซึ่งรูปแบบของความสัมพันธ์อาจจะเป็นแบบเส้นตรงหรือแบบไม่ใช่เส้นตรงก็ได้

ปรียา ทวนทอง (2551, น. 35) กล่าวว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นวิธีการหารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม 1 ตัว กับตัวแปรอิสระหลายตัว ผลการวิเคราะห์จะสร้างเป็นสมการ เพื่อบอกว่าตัวแปรอิสระตัวอื่นคงที่ และจะบอกว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือเชิงลบ ซึ่งดูได้จากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยบางส่วนถ้าตัวแปรอิสระตัวใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเชิงบวกจะมีความหมายว่า เมื่อค่าตัวแปรอิสระตัวนั้นเพิ่มขึ้น ค่าของตัวแปรตามจะเพิ่มขึ้นด้วยแต่ถ้าเป็นเชิงลบ ผลจะกลับกันคือ เมื่อค่าของตัวแปรอิสระลดลง ค่าของตัวแปรตามจะลดลง

พรสิน สุภวาลย์ (2556, น. 1-2) กล่าวว่า การวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระหนึ่งตัวและตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยที่ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกันเรียกว่า การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Sample Linear Regression Analysis) หากมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ไม่เป็นเส้นตรง เรียกว่า Nonlinear Regression Analysis หากมีตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว

แต่ตัวแปรตามเพียงตัวเดียว เรียกว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) หากมีตัวแปรตามมากกว่าหนึ่งตัว แล้วการวิเคราะห์ถดถอยนั้นจะเรียกว่า Multivariate Regression Analysis วิธีการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรอย่างง่ายทำได้โดยการสร้างแผนภาพกระจาย (Scatter Diagram) ระหว่างตัวแปรทั้งสอง เพื่อดูว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไรข้อดีของวิธีนี้คือ ง่ายและรวดเร็ว สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางสถิติเพื่อตีความ ข้อเสียของวิธีนี้คือ ทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ได้ทีละคู่ของตัวแปรและไม่มีค่าสถิติมารองรับ ดังนั้นการแปลผลของแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่รูปที่ได้ไม่มีความชัดเจนพอหรือไม่มีแนวโน้ม

ไพศาล วรคำ (2556, น. 280-281) ได้กล่าวถึงข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยไว้ดังนี้

1. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นสถิติอ้างอิงที่มีข้อตกลงที่เกี่ยวกับการแจกแจงของประชากร ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงมีความสำคัญในการทดสอบเพื่ออ้างอิงไปยังกลุ่มประชากร

2. Multicollinearity ข้อตกลงดังกล่าวนี้จะเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน โดยตัวแปรที่นำมาใช้พยากรณ์ไม่ควรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป) เพราะหากมีความสัมพันธ์กันสูงเข้าใกล้ 1.00 นั่นแสดงว่า ตัวแปรที่นำมาพยากรณ์ดังกล่าว เกือบจะเป็นตัวเดียวกันซึ่งไม่เมาะสมในการนำมาพยากรณ์พร้อมกัน

3. Normality, Linearity, Homoscedasticity ข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวจะกำหนดเกี่ยวกับการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรความเป็นเส้นตรง และ Homoscedasticity ซึ่งหมายถึง ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจะมีค่าคงที่ทุก ๆ ค่าสังเกต ซึ่งกรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวจะเรียกว่า Heteroscedasticity

ปิยะธิดา ปัญญา (2556, น. 161-162) การวิเคราะห์การถดถอยเป็นสถิติอ้างอิงประเภทหนึ่งที่สามารถอธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างตัวแปรหรือชุดของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันได้ หรือถ้ารู้ค่าของตัวแปรหนึ่งหรือค่าของชุดตัวแปรหนึ่งแล้วค่าของตัวแปรนั้นจะสามารถกำหนดค่าตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งได้หรือไม่ หรือพยากรณ์ค่าของอีกตัวแปรหนึ่งได้หรือไม่ ซึ่งเป็นจุดเด่นของการวิเคราะห์การถดถอยที่เหนือจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอย แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ตามจำนวนตัวแปรเหตุที่ทำนายตัวแปรผล คือ ถ้าจำนวนตัวแปรเหตุ 1 ตัว ทำนายตัวแปรผล 1 ตัว เรียกว่า การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และถ้าจำนวนตัวแปรเหตุมากกว่า 1 ตัว ทำนายตัวแปรผล 1 ตัว เรียกว่าการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

กิ่งดาว ทาสี (2544) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสำนักมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านโรงเรียนความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมัญจาคีรี การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส (SPSS/PC) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการเรียน ได้แก่ อาชีพผู้ปกครองนักเรียน อาชีพเกษตรกรรม อาชีพธุรกิจ/ค้าขายรายได้ครอบครัวของนักเรียน โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่รูปภาพโปสเตอร์ และบอร์ดนิทรรศการและหนังสืออ่านนอกเวลาที่ช่วยเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนกัเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่สามารถทำนายคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน คือรายได้ครอบครัวของนักเรียน และโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

ทัศนีย์ ประสงค์สุข (2546, น. 57-58) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุโดยตรงอย่างเดียวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอน และการส่งเสริมของผู้ปกครอง และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อรูปสาเหตุโดยตรงและโดยทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความถนัดทางภาษาซึ่งมีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุโดยอ้อมผ่านมายังความรู้พื้นฐานเดิม

กฤษฎา ศรีพานิชย์ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมจังหวัดสกลนคร จำนวน 450 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบ 3 ฉบับ และแบบวัด 6 ฉบับ ตัวแปรอิสระมีทั้งหมด 8 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัดทางภาษา เจคติทางภาษาอังกฤษ อัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ความตั้งใจเรียน คุณภาพการสอน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ตัวแปรเกณฑ์มี 1 ตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิค การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์สาเหตุหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ผลการวิจัยตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุโดยทางตรงอย่างเดียวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความถนัดทางภาษาอังกฤษและอัตมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุโดยทางตรงและโดยทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษและความตั้งใจเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองและคุณภาพของการสอน

นิกสัน วังโพธิ์ (2548) ได้ศึกษาที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษาสรุปว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี คือ ปัจจัยด้านนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครองและรายได้ของผู้กครอง ส่วนปัจจัยด้านห้องเรียน ไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

นันทพร ธนกัญญา (2552, น. 76-77) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ได้แก่ รูปแบบการเรียน แรงจูงใจ และทัศนคติของผู้สอน ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว โอกาสในการเรียนและการใช้ภาษา การส่งเสริมของครอบครัว

พัชสุดา กัลป์ยาณวุฒิ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ ปวช.3 และ ปวส.2 ระดับความความพึงพอใจของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ พบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเหมือนกันโดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมาก คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้เรียน ตามลำดับ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Terman and Oden (1974) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีลักษณะต่อไปนี้ ได้แก่ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความมานะพยายาม ไม่มีแรงจูงใจ ไม่มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย และไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีลักษณะที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจสูง มีความพากเพียร และมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม

Keitges (อ้างอิงใน ทัศนีย์ ประสงค์สุข, 2546, น. 30) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัด เจตคติ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ และประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนนักศึกษาชาวญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในญี่ปุ่น จำนวน 108 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านความถนัดเจตคติ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาชายที่ประสบความสำเร็จสูงมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงและนักศึกษาชายต้องการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเชิงประโยชน์มากกว่าเชิงสังคม

Chen (2005, p. 875-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกับแรงจูงใจของนักเรียนชาวไต้หวันที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในการเรียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการฟัง การอ่าน และการพูด โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากกลุ่มนักเรียนที่ได้เรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ยแล้ว 6 ปี โดยคัดเลือกจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเฉิน ซัว แบ่งกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น 2 ห้อง โดยมีผลการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะได้รับการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดแรงจูงใจและแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่วัดทักษะการฟัง อ่าน และพูด กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบไวยากรณ์และแปล กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติมีส่วนน้อยที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษส่วนที่เหลือไม่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือให้ผลพอประมาณกับแรงจูงใจภายนอก คือ กฎระเบียบภายนอก ลักษณะเฉพาะของตน และแรงจูงใจภายใน ได้แก่ ความรู้ความเชี่ยวชาญและการตอบสนองโดยเฉพาะ ซึ่งแม้ว่าการสอนโดยกลุ่มร่วมมือจะสร้างแรงจูงใจในการเรียนแต่ก็ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับคะแนนการฟัง การอ่านและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

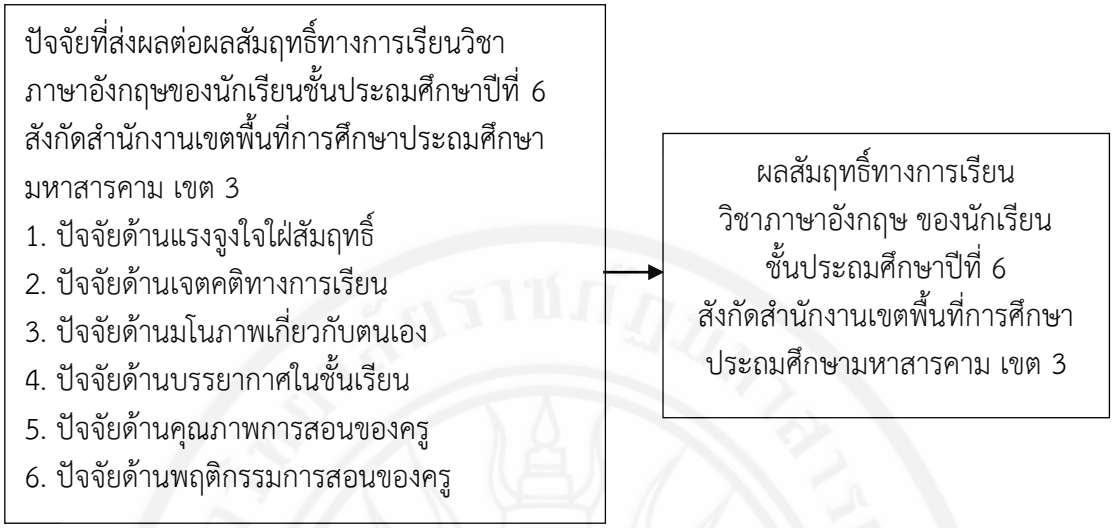
จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แม้จะมีมาเป็นระยะเวลานาน และคนไทยได้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยเยาว์แต่ความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านห้องเรียน และด้านครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ปัจจัยด้านต่าง ๆ เหล่านี้สามารถแยกย่อยได้ดังนี้ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพื้นความรู้เดิม ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครูและบรรยากาศในชั้นเรียน และปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ดังนั้น ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านห้องเรียน และด้านครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนกัเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์กัน

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และได้คัดเลือกตัวแปรจากการสังเคราะห์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรพยากรณ์ (Independent Variable) ได้แก่
   1.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motivation : MOT)
   1.2 ปัจจัยด้านเจตคติทางการเรียน (Attitude Towards Learning : ATL)
   1.3 ปัจจัยด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept : SEL)
   1.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (Atmosphere in the classroom : AIC)
   1.5 ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู (Teaching Quality : TQT)
   1.6 ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู (Teaching Behavior : TBE)
2. ตัวแปรตาม/ตัวแปรเกณฑ์ (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (English Achievement : EA)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาเขียนสมติฐานได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,106 คน จาก 4 อำเภอ จำนวน 145 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. 2568)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 336 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตรของ Yamane (1967, p. 725, อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ, 2556, น. 101) โดยกำหนดระดับความเคลื่อนที่ระดับ .05 และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน ขนาดของประชากร
e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ N = 2,106

e = 0.05

เมื่อแทนค่า จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{2,106}{1 + 2,106(0.05)2}$$

= 336

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 336 คน

3.1.3 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Statified Random Sampling) โรงเรียนทั้งหมด 145 โรงเรียนออกเป็น 3 ประเภทตามขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน น้อยกว่า 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนจำนวน 121-300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวน 301-500 คน

ซึ่งมีรายละเอียดของจำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียนตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน						รวม	
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
โกสุมพิสัย	47	443	25	503	1	226	73	1,172
เชียงยืน	27	198	9	157	1	118	37	473
กุดรัง	14	131	9	177	-	-	23	308
ชื่นชม	7	54	5	99	-	-	12	153
รวม	95	826	48	936	2	344	145	2,106

สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดมาตามสัดส่วน ได้โรงเรียนขนาดเล็กมา 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางมา 13 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่มา 1 โรงเรียน รวม 20 โรงเรียน สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอและสุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละโรงเรียนมา 1 ห้องเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 คน ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	โรงเรียนที่สุ่มได้	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
โกสุมพิสัย	ขนาดเล็ก	โรงเรียนเหล่าพ่อหา	10
		โรงเรียนบ้านวังกุง	10
		โรงเรียนบ้านเลิงบัว	9
	ขนาดกลาง	โรงเรียนบ้านดอนสันติ	18
		โรงเรียนบ้านกอกหนองผือ	14
		โรงเรียนบ้านวังยาววิทยายน	20
		โรงเรียนบ้านวังโพน	18
	ขนาดใหญ่	-	
	รวม	7	99
เชียงยืน	ขนาดเล็ก	โรงเรียนบ้านหนองมันปลา	8
		โรงเรียนบ้านหนองแวง	5
		โรงเรียนบ้านสะอาดดอนเงิน	9
	ขนาดกลาง	โรงเรียนบ้านขามเปี้ย	18
		โรงเรียนบ้านหนองซอน	17
		โรงเรียนบ้านโพน	12
		โรงเรียนบ้านโคกสูง	8
	ขนาดใหญ่	โรงเรียนบ้านเชียงยืน	37
	รวม	8	114
กุดรัง	ขนาดเล็ก	โรงเรียนบ้านกุดเม็ก	11
		โรงเรียนบ้านจอมทอง	11
		โรงเรียนบ้านศรีอรุณ	6
	ขนาดกลาง	โรงเรียนบ้านกุดรัง	15
		โรงเรียนบ้านนาโพธิ์	18
		โรงเรียนบ้านห้วยแคนโนนสูง	16
		โรงเรียนบ้านหนองแหน	18
	ขนาดใหญ่	-	
	รวม	7	95
ชื่นชม	ขนาดเล็ก	บ้านโนนทัน	10
	ขนาดกลาง	อนุบาลชื่นชม	18
	ขนาดใหญ่	-	
	รวม	2	28
รวมทั้งหมด			336

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แยกเป็น 2 ฉบับ มีดังนี้

ฉบับที่ 1. แบบสอบถามวัดพฤติกรรมเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ตอนด้วยกัน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดเจตคติทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามวัดบรรยากาศในชั้นเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัดคุณภาพการสอนของครู

ตอนที่ 6 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการสอนของครู

ฉบับที่ 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 30 ข้อ พิจารณาจากตัวชี้วัดวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านเจตคติทางการเรียน ด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านคุณภาพการสอนของครู และด้านพฤติกรรมการสอนของครู

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 6 ด้าน จำนวนทั้งหมด 90 ข้อ ซึ่งแยกออกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้ ได้แก่แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามวัดเจตคติทางการเรียน จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามวัดมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามวัดบรรยากาศในชั้นเรียน จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามวัดคุณภาพการสอนของครู จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการสอนของครู จำนวน 15 ข้อ ซึ่งลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งออกเป็นข้อคำถามเชิงนิมานหรือเชิงบวก (Positive Scale) และข้อคำถามเชิงนิเสธหรือเชิงลบ (Negatives Scale)

1) คำถามเชิงนิมานหรือเชิงบวก (Positives Scale)

มากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

มาก เท่ากับ 4 คะแนน

ปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน
น้อย เท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

2) คำถามเชิงนิเสธหรือเชิงลบ (Negatives Scale)
มากที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน
มาก เท่ากับ 2 คะแนน
ปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน
น้อย เท่ากับ 4 คะแนน
น้อยที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

3.3.1.3 นำแบบสอบถามทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว ไปเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบวัดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

3.3.1.6 นำผลการทดลองใช้ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธี Item Total Correlation

3.3.1.7 นำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่คัดเลือกได้ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.3.1.8 ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักการเขียนข้อสอบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ (จากตารางการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ) พิจารณาเนื้อหาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3.2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้ว ไปเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3.2.4 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามข้อเสนอของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.5 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

3.3.2.6 คัดข้อสอบเหลือ 30 ข้อ ทำการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ โดยทำการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก

3.3.2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี Lovett มีค่าเท่ากับ 0.85

3.3.2.8 ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่ออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตดังกล่าวไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเก็บข้อมูล

3.4.3 ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามและแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

3.4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 24 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 336 คน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทุกฉบับ

3.4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบทดสอบจำนวน 336 ฉบับ มาตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นและเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามและแบบทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.5.1 นำแบบทดสอบและแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติทางการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน การสอนของครู พฤติกรรมการสอนของครู กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

3.5.3 การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และคัดตัวแปรเข้าสมการพยากรณ์

แบบ Stepwise โดยใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติทางการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน การสอนของครู พฤติกรรมการสอนของครู เป็นตัวพยากรณ์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

3.6.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบทดสอบและแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.6.1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือการวิจัยที่เป็นแบบทดสอบและแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item Discrimination)

3.6.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟ่าของครอนบาค (Alpha Coefficient)

3.6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage: %) โดยใช้สูตรของ (ไพศาล วรคำ, 2554, น. 315)

$$P = \frac{f}{n} \times 100 \qquad (3\text{-}1)$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
f แทน คะแนนที่ได้
n แทน คะแนนทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) โดยใช้สูตรของ (ไพศาล วรคำ, 2554, น. 317)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} \qquad (3\text{-}2)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

3.6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S) โดยใช้สูตรของ (ไพศาล วรคำ, 2554, น. 319)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2}{n(n-1)}} \quad (3\text{-}3)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X$ แทน คะแนนแต่ละตัว
$\sum$ แทน ผลรวม
n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีของ Stepwise โดยใช้การทดสอบค่า t การทดสอบค่า F ค่า Tolerance และค่า VIF

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที
MOT	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ALT	แทน	เจตคติทางการเรียน
SEL	แทน	มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง
AIC	แทน	บรรยากาศในชั้นเรียน
TQT	แทน	คุณภาพการสอนของครู
TBE	แทน	พฤติกรรมการสอนของครู
Y'	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$Z_{Y'}$	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

4.2 ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ตอนที่ 2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วยเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแต่ละด้าน

ตอนที่ 3. ผลการวิเคราะห์ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย

ตอนที่ 4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. ข้อมูลปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	152	45.20
หญิง	184	54.80
รวม	336	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.80 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 45.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแต่ละด้าน ซึ่งได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติทางการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน คุณภาพการสอนของครู และพฤติกรรมการสอนของครู ผลปรากฏดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏผลดังตาราง 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนรู้สึกว่าการทำงานยากให้สำเร็จเป็นความท้าทาย	3.64	0.85	มาก
2	นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษที่ท้าทายความสามารถ	3.08	0.89	ปานกลาง
3	นักเรียนตั้งใจทำแบบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษด้วยความสามารถของตนเอง	3.71	0.81	มาก
4	นักเรียนจะเข้าห้องสมุดเพื่อค้นหาความรู้ภาษาอังกฤษ	2.34	0.82	น้อย
5	นักเรียนมีความอยากรู้เรื่องต่างๆในวิชาภาษาอังกฤษ	3.63	0.86	มาก
6	นักเรียนจะพยายามหาคำตอบวิชาภาษาอังกฤษข้อที่ไม่สามารถตอบได้ในชั้นเรียน	3.42	0.90	ปานกลาง
7	นักเรียนสนใจในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษในชั้นเรียน	3.57	1.04	มาก
8	นักเรียนมีความอดทนในเรื่องที่ไม่อยากเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ	3.31	0.99	ปานกลาง
9	นักเรียนหมั่นหาความรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษอยู่เสมอเพราะอยากพัฒนาตนเอง	3.33	0.83	ปานกลาง
10	นักเรียนเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ	4.01	1.00	มาก
11	นักเรียนจะรีบทำงานวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตรงเวลาที่กำหนด	3.51	0.86	มาก
12	นักเรียนมีความมั่นใจทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ	2.78	0.84	ปานกลาง
13	นักเรียนเลือกเพื่อนเข้ากลุ่มด้วยความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นอันดับแรก	3.61	0.78	มาก
14	นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษจะช่วยให้มีโอกาสมากขึ้นในอนาคต	4.24	0.80	มาก
15	นักเรียนคิดว่าคนที่เก่งภาษาอังกฤษจะช่วยให้มีอาชีพที่ดี	3.87	0.91	มาก
รวม		3.47	.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.47, S.D. = .47) โดยนักเรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษจะช่วยให้มีโอกาสมากขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = .80) และนักเรียนจะเข้าห้องสมุดเพื่อค้นหาความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.34,S.D. = .82)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติทางการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	3.10	0.94	ปานกลาง
2	นักเรียนชอบที่จะทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ	3.24	0.94	ปานกลาง
3	นักเรียนมีความสนใจในการฟังเพลงหรือดูหนังที่ใช้ภาษาอังกฤษ	3.60	1.08	มาก
4	นักเรียนทำการบ้านวิชาภาษาอังกฤษก่อนวิชาอื่น	2.63	0.84	ปานกลาง
5	นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษทุกครั้ง	3.71	0.84	มาก
6	นักเรียนจะอ่านหนังสือและเตรียมตัวเป็นอย่างดีทุกครั้งถ้ามีการสอบวิชาภาษาอังกฤษ	3.34	1.05	ปานกลาง
7	นักเรียนชอบที่จะพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้น	1.79	0.79	น้อย
8	นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	3.81	0.98	มาก
9	นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ๆในวิชาภาษาอังกฤษ	3.81	0.91	มาก
10	นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่สำคัญมาก	4.06	0.79	มาก
11	นักเรียนชอบวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าวิชาอื่น	3.38	0.98	ปานกลาง
12	นักเรียนชอบหาความรู้ภาษาอังกฤษในเรื่องใหม่	3.28	0.87	ปานกลาง
13	นักเรียนอยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	3.84	0.97	มาก
14	นักเรียนเห็นด้วยว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ค่อนข้างยาก	3.73	0.91	มาก
15	นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจในวัฒนธรรมอื่นๆ	3.65	0.85	มาก
รวม		3.40	.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีเจตคติทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = .57) โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญมากอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = .79) และนักเรียนชอบที่จะพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 1.79, S.D. = .79)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนรู้สึกว่าเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ดีกว่าวิชาอื่นๆ	2.95	0.88	ปานกลาง
2	นักเรียนเชื่อว่าตนเองสามารถเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้อย่างดี	2.97	0.90	ปานกลาง
3	นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีทักษะในการฟังภาษาอังกฤษที่ดี	2.64	0.92	ปานกลาง
4	นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษ	3.01	0.98	ปานกลาง
5	นักเรียนให้ความสำคัญกับคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก	4.01	0.92	มาก
6	นักเรียนรู้สึกดดันในการแข่งขันด้านผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียน	3.42	0.92	ปานกลาง
7	นักเรียนชอบพบปะและพูดคุยกับเพื่อนๆทุกคนในชั้นเรียน	3.49	1.04	ปานกลาง
8	นักเรียนมีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน	4.21	0.94	มาก
9	นักเรียนชอบทำกิจกรรมวิชาภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว	3.98	1.05	มาก
10	นักเรียนจะปฏิเสธเพื่อน เมื่อได้รับการเสนอชื่อให้เป็นหัวหน้ากลุ่มในการเรียน	3.35	1.30	ปานกลาง
11	นักเรียนมักถูกเพื่อนขอให้ช่วยอธิบายเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ	2.73	1.10	ปานกลาง
12	นักเรียนมีความสุขทุกครั้งที่ได้เรียนภาษาอังกฤษ	3.83	0.76	มาก
13	นักเรียนมีความวิตกกังวลเมื่อครูถามคำถามในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ	3.48	0.93	ปานกลาง
14	นักเรียนไม่รู้สึกเครียดถึงแม้จะทำข้อสอบภาษาอังกฤษไม่ได้	3.22	1.16	ปานกลาง
15	นักเรียนรู้สึกว่ายิ่งเรียนภาษาอังกฤษนานเท่าไหร่ยิ่งทำให้มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น	3.77	0.98	มาก
รวม		3.40	.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = .49) โดยนักเรียนมีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = .944) และนักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.64, S.D. = .92)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศในชั้นเรียน

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนรู้สึกว่าครูให้การยอมรับและเข้าใจความผิดพลาดของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ	4.00	0.91	มาก
2	นักเรียนจะตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษถ้าได้เรียนกับคุณครูที่นักเรียนชอบ	3.91	1.09	มาก
3	นักเรียนจะซักถามครูทันทีเมื่อไม่เข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษ	2.87	1.20	ปานกลาง
4	นักเรียนมักจะขอคำแนะนำจากครูเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงนอกเวลาเรียน	2.55	1.03	ปานกลาง
5	นักเรียนรู้สึกว่าตนเองสามารถแสดงความคิดเห็นหรือสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้อย่างอิสระ	3.07	0.92	ปานกลาง
6	นักเรียนรู้สึกว่าเพื่อนร่วมชั้นเรียนช่วยเหลือสนับสนุนกันในการเรียนภาษาอังกฤษ	3.34	0.74	ปานกลาง
7	นักเรียนมีอิสระในการทำกิจกรรมกลุ่มสามารถเข้าร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษกับกลุ่มอื่น ๆ ได้	3.19	0.80	ปานกลาง
8	นักเรียนจะใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียนภาษาอังกฤษหรือทำแบบฝึกหัดร่วมกับเพื่อน ๆ	2.56	0.89	ปานกลาง
9	นักเรียนชอบช่วยเพื่อนทำงานภาษาอังกฤษอย่างเต็มใจเพื่อให้งานสำเร็จ	3.31	0.95	ปานกลาง
10	นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำงานกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	3.85	0.73	มาก
11	นักเรียนรู้สึกว่าครูใช้สื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่ว	4.06	0.94	มาก
12	นักเรียนรู้สึกว่าห้องเรียนภาษาอังกฤษมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่เพียงพอและเหมาะสม	3.79	0.84	มาก
13	นักเรียนตอบคำถามภาษาอังกฤษผิดครูจะกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง	4.06	0.94	มาก
14	นักเรียนได้รับการส่งเสริมจากครูในการลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ	3.64	0.88	มาก
15	นักเรียนได้รับการส่งเสริมจากครูในการค้นคว้าภาษาอังกฤษเรียนรู้ด้วยตัวเอง ในเรื่องที่ตัวเองสนใจโดยมีครูคอยให้คำปรึกษา	3.74	0.78	มาก
รวม		3.46	.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.46, S.D. = .52) โดยนักเรียนรู้สึกว่าครูใช้สื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06,

S.D. = .94) นักเรียนตอบคำถามภาษาอังกฤษผิดครูจะกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = .94) และนักเรียนมักจะขอคำแนะนำจากครูเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงนอกเวลาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.55, S.D. = 1.03)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการสอนของครู

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนสามารถอธิบายเนื้อหาภาษาอังกฤษให้เข้าใจง่าย และชัดเจน	4.22	0.78	มาก
2	ครูผู้สอนได้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน	4.09	0.91	มาก
3	ครูผู้สอนสอนเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.24	0.83	มาก
4	ครูผู้สอนทบทวนความรู้เดิมแก่นักเรียนก่อนเรียนเนื้อหาใหม่	4.22	0.88	มาก
5	ครูผู้สอนสามารถยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่าย	4.27	0.83	มาก
6	ครูผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียน ภาษาอังกฤษ	4.10	0.84	มาก
7	ครูผู้สอนยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลเมื่อนักเรียน ตอบคำถามได้ถูกต้อง	4.03	0.84	มาก
8	ครูผู้สอนให้กำลังใจ คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ต่อนักเรียนที่ตอบคำถามยังไม่ถูกต้อง	4.18	0.78	มาก
9	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น ในชั้นเรียน	4.12	0.81	มาก
10	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือก แหล่งเรียนรู้ที่สนใจ	4.17	0.84	มาก
11	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ	3.94	0.78	มาก
12	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง	3.84	0.84	มาก
13	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนในการตรวจข้อสอบ กับเพื่อน	4.12	0.76	มาก
14	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดห้องเรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	3.57	0.73	มาก
15	ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มและรายบุคคล	4.17	0.90	มาก
รวม		4.09	.18	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 คุณภาพการสอนของครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = .18) โดยครูผู้สอนสามารถยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = .83)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครู

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษ	4.43	0.83	มาก
2	ครูผู้สอนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนได้เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจแล้วเกิดข้อคำถาม	4.28	0.87	มาก
3	ครูผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายน่าสนใจ	4.20	0.92	มาก
4	ครูผู้สอนใช้วิธีในการประเมินความเข้าใจของนักเรียนระหว่างเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การสอบถาม หรือทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	4.05	0.78	มาก
5	ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	4.11	0.86	มาก
6	ครูผู้สอนได้สอนเนื้อหาที่ทันสมัยและนำไปใช้ได้จริง	4.38	0.78	มาก
7	ครูผู้สอนมีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่เข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษ	4.06	0.70	มาก
8	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.24	0.78	มาก
9	ครูผู้สอนใช้สื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	4.43	0.71	มาก
10	ครูผู้สอนมีความเข้าใจในความต้องการและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน	4.19	0.82	มาก
11	ครูผู้สอนอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่เคร่งเครียดขณะสอน	4.39	0.76	มาก
12	ครูผู้สอนสามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างเหมาะสมและยุติธรรม	4.31	0.76	มาก
13	ครูผู้สอนเข้าสอนและออกตรงเวลา	3.85	0.92	มาก
14	ครูผู้สอนแจ้งให้นักเรียนทราบเกณฑ์ประเมินผลล่วงหน้า	3.90	0.89	มาก
15	ครูผู้สอนใช้การประเมินผลจากปฏิบัติจริง เช่น ทำงานกลุ่ม การอภิปราย หรือแสดงบทบาทสมมติ	3.92	0.81	มาก
รวม		4.18	.19	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความคิดเห็นเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = .19) โดยนักเรียนรู้สึกว่าครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = .83)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ มีข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ ได้แก่

1. ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์โดยตรวจสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ดังตารางที่ 4.8

2. ตัวแปรพยากรณ์ต้องไม่สัมพันธ์กันเองมากเกินไปจนเกิดปัญหา Multi Collinearity โดยดูได้จากค่า VIF, Tolerance

2.1 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตารางที่ 4.8 ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	MOTT	ATLT	SELT	AICTT	TQTT	TBTT
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT)	1.00					
เจตคติทางการเรียน (ATLT)	.700**	1.00				
มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (SELT)	460**	.619**	1.00			
บรรยากาศในชั้นเรียน (AICTT)	599**	.657**	592**	1.00		
คุณภาพการสอนของครู (TQTT)	.471**	568**	.450**	.648**	1.00	
พฤติกรรมการสอนของครู (TBTT)	.476**	.584**	.447**	.550**	.795**	1.00

หมายเหตุ. **. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.8 พบว่ามีปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT) ปัจจัยด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (SELT) ปัจจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (AICTT) และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู (TBETT) ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.2 ผลการตรวจสอบ Multicollinearity

ตารางที่ 4.9 ผลการตรวจสอบ Multicollinearity

ตัวแปรพยากรณ์	Multicollinearity test	
	Tolerance	VIF
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT)	.473	2.114
มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (SELT)	.553	1.808
บรรยากาศในชั้นเรียน (AICTT)	.397	2.517
พฤติกรรมการสอนของครู (TBETT)	.339	2.954

จากตารางที่ 4.9 ตัวแปรพยากรณ์มีค่าเทอร์เลอร์เรนซ์ (Tolerance) อยู่ในช่วง .339 - .553 สูงกว่า .01 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวไม่สูงมากนักโดยทั่วไปเกณฑ์ที่นิยมใช้คือ ตัวแปรใดที่มีค่าเทอร์เลอร์เรนซ์ต่ำกว่า .10 ถือว่า ได้รับอิทธิพลจากชุดตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันเอง (Hair, 1995) ส่วนค่า VIF ที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 10 ซึ่งผลการทดสอบมีค่าตั้งแต่ 1.808–2.954 แสดงว่า ไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) มีความสัมพันธ์กันสูงกับตัวแปรอิสระด้วยกัน จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น สรุปได้ว่า ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นสามารถใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 4.10 สัมประสิทธิ์การถดถอย ผลการทดสอบค่า t ของตัวแปรพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		β	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	-4.131	2.103		-1.965	.050
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT)	6.543	.691	.608	9.473	.000*
เจตคติทางการเรียน(ATLT)	.102	.668	.011	.152	.879
มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง(SELT)	2.425	.584	.246	4.150	.000*
บรรยากาศในชั้นเรียน(AICT)	-1.747	.588	-.208	-2.970	.003*
คุณภาพการสอนของครู(TQTT)	.572	.715	.064	.800	.425
พฤติกรรมการสอนของครู(TBETT)	-1.612	.698	-.175	-2.308	.022*
a= -4.131 R= .599 R^2= .359 SE^{est} = 3.35961 F= 30.666 p= .000					

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 4 มาใช้ในการค้นหาตัวปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT) มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง(SELT) บรรยากาศในชั้นเรียน(AICT) และพฤติกรรมการสอนของครู(TBETT) ซึ่งส่งผลทางบวก

ตัวพยากรณ์ทั้งหมดนี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 35.9 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .599 ค่าความคลาดคลื่นมารตฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 3.35961 ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ -4.131 และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -4.131 + 6.543MOTT + 2.425SELT - 1.747AICT - 1.612TBETT$$

สมการณ์พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = .608Z_{MOTT} + .246Z_{SELT} - .208Z_{AICT} - .175Z_{TBETT}$$

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบทดสอบและแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ซึ่งขั้นตอนและผลการวิจัยสรุปตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผลการดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างแบบทดสอบและแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีข้อค้นพบดังต่อไปนี้

5.1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTT) ปัจจัยด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (SELT) ปัจจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียน (AICTT) และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู (TBETT)

5.1.2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .599 และ R^2 เท่ากับ .359 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ร้อยละ 35.9

5.1.3 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เขียนในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -4.131 + 6.543MOTT + 2.425SELT - 1.747AICT - 1.612TBETT$$

สมการณ์พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = .608Z_{MOTT} + .246Z_{SELT} - .208Z_{AICT} - .175Z_{TBETT}$$

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 อภิปรายผลของการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน และพฤติกรรมการสอนของครู ทั้งนี้เป็นเพราะ

5.2.1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOT) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นแรงขับที่อยู่ภายในตัวแต่ละคนเพื่อให้สำเร็จอย่างที่ใจตั้งไว้ ดังที่ อารี พันธ์มณี (2542, น. 182) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รับการส่งเสริมมาตั้งแต่แต่วัยเด็กและจากการศึกษาวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอิสระเป็นตัวของตัวเองฝึกหัดช่วยตัวเองตามวัยจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสำเร็จในชีวิตสูง การฝึกบุคคลมีความต้องการความสำเร็จหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเริ่มจากครอบครัวเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น. 229- 230) ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้รับความสำเร็จ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความมานะพยายาม อดทน ทำงานมีแผน ตั้งระดับความหวังไว้สูง และพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีลักษณะของการทำงานที่ไม่มีเป้าหมายหรือตั้งเป้าหมายง่าย ๆ เพราะกลัวความล้มเหลวในการทำงาน และ สุรางค์ โค้วตระกูล (2552, น. 172) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.2.1.2 มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง มโนภาพแห่งตนหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) เป็นสิ่งสำคัญ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออก นักจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผลเนื่องจากความนึกคิดเกี่ยวกับตน นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ มโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นการรับรู้ตนเองของบุคคลว่าเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นการเชื่อถือเกี่ยวกับตนเอง ดังที่ (Combs, 1959, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2524, น. 45) มโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทุกพฤติกรรมเป็นตัวสำคัญในการกำหนดสติปัญญา การปรับตัวและความสำเร็จในชีวิตมนุษย์ สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, น. 42) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน หมายถึง การรับรู้ตนเองซึ่งหมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย และ ปนัดดา โชติการณ์ (2544, น. 47) กล่าวว่า มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ภาพรวมของตนเองที่เกิดจากความรู้สึกเจตคติ การรับรู้ การตีความ เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะความสามารถและคุณค่าของตนเอง

5.2.1.3 บรรยากาศในชั้นเรียน นับว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะบรรยากาศการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน บรรยากาศที่ดีอาจส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพจิตที่ดี มีความตั้งใจ ใช้เวลาในการเรียนเต็มที่ ในทางกลับกันบรรยากาศที่ไม่เหมาะสมจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจ และอาจมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนและต่อโรงเรียนได้ ดังนั้นบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนประสบผลดีมากขึ้น ดังที่ บัวพันธ์ ภูสาหัส (2549, น. 28) บรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ ตัวในห้องเรียนที่มีการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจหรืออารมณ์ของผู้เรียนในการเรียนการสอน และ ฉันทนา รัตนพลแสน (2553, น. 35) ได้สรุปความหมายของบรรยากาศในการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมภายในห้องเรียน ขณะที่กำลังเดินกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ เจตคติ ของผู้เรียนในการเรียน

5.2.1.4 พฤติกรรมการสอนของครู การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ครูเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูเป็นผู้มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการสอนไว้ ดังนี้ (Flanderson, 1970, อ้างถึงใน ขวัญจิรา อนันต์, 2546, น. 23) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การกระทำของครูที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และ Bloom (1976, pp. 167-169) กล่าวว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น ครูที่มีคุณภาพการสอนสูงจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

5.2.2 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เขียนในรูปคะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -4.131 + 6.543MOTT + 2.425SELT - 1.747AICT - 1.612TBETT$$

สมการณ์พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = .608Z_{MOTT} + .246Z_{SELT} - .208Z_{AICT} - .175Z_{TBETT}$$

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เด็กเกิดมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อที่จะทำให้เด็กมีความตั้งใจในการเรียนการสอน และใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจ และเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น

5.3.1.2 ครูผู้สอนนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และหาวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และครูผู้สอนควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่สม่ำเสมอ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น

5.3.2.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และปรับให้มีความสอดคล้องต่อบริบทของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่นตามความเหมาะสม และควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นำเทคนิคหรือกระบวนการเรียนการสอนใหม่ ๆ นำมาปรับใช้ เพื่อที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ความอยากรู้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา.* ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรุณา ศรีรุณ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

กฤษฎา ศรีพานิชย์. (2546). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์นิยมวิทยา.

กิ่งดาว ทาสี. (2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ขวัญจิรา อนันต์. (2546). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ขวัญหทัย เชิดชู. (2545). *การศึกษากลวิธีการสื่อสารในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมภาษาอังกฤษ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉวีวรรณ มาลี. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมการเรียน และสมรรถภาพพื้นฐานทางสมองบางประการกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ฉันทนา รัตนพลแสน. (2553). *ปัจจัยที่มีต่ออิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2538). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ทัศนีย์ เจริญเลิศ. (2538). *ผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขาณุวิทยา อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ทัศนีย์ ประสงค์สุข. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธวัชชัย ศรีแสงแก้ว. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางพหุปัญญากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นันทพร ธนกัญญา. (2552*). การศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

นิกสัน วังโพธิ์. (2548). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

นิตยา สิทธิเสือ. (2553). *ผลของการเสริมสร้างพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านทับช้าง จังหวัดนครราชสีมา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

บัวพันธ์ ภูสาหัส. (2549). *การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม สรีสะอาด. (2524). *รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุปผา จุลพันธ์. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปกรณ์ ประจัญบาน. (2552). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (Advanced Statistics for Research and Evaluation).* พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปนัดดา โชติการณ์. (2544). *อัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนปกติในระดับชั้นมัธยมศึกษา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประภาพรรณ สุวรรณศุข. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชาระบบการเรียนการสอน.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปริญญา เกื้อหนุน. (2539). สิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่เป็นคุณต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. *สุทธปริทัศน์,* 11(31), 95-96.

ปรียา ทวนทอง. (2551). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.

ปิยะธิดา ปัญญา. (2556). *Moderated Multiple Regressions(MMR): การวิเคราะห์การถดถอยในโลกแห่งความเป็นจริง.* มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

พรรณีชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.

พัชรี สุภางค์ยุทธลิขิต. (2544*). ทัศนคติต่อวิชาชีพเภสัชกรรมของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชสุดา กัลป์ยาณวุฒิ. (2558*). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับ ปวช. และ ระดับ ปวส. ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.* กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2537). *ความรู้เบื้องต้นสำหรับครู.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพ็ญกานต์ แก้วกล้า. (2543). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถจำแนกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ กรมสามัญศึกษา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เพราพรรณ เปลี่ยนภู่. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ไพศาล วรคำ. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มณิภา เรืองสินชัยวานิช. (2551). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มานพ โฮตระกูล. (2524). *ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางภาษา ทัศนคติต่อการเรียน และสัมฤทธิผลในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของนักศึกษาปีที่ 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรวดี จันทร์รัศมีโชติ. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ลัดดา กิติวิภาต. (2554). *เจตคติและความคิดเห็น.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรันฐิยา ไชยลา. (2550). *การศึกษาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และแบบการเรียนต่างกัน.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิชชุดา เตียวสกุล. (2529*). ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวกลุ่มต่อนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

โศจิรัตน์ เณรแขก. (2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสไตล์การคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความถนัดทางภาษา ความตั้งใจเรียน ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สงวนศรี วิรัชชัย. (2527). *จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.

สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา: หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม).* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สมบูรณ์ ตันยะ. (2545). *การประเมินทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สมพร เชื้อพันธุ์. (2547*). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วัฒนาพาณิชย์.

สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์.* กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์. (2544). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

สุชา จันทร์เอม. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุชา จันทร์เอม. (2542). *จิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุดฤทัย ศรีปรีชา. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภาภรณ์ อาษาสร้อย. (2546). *ศึกษาวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5 รูปแบบ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). *การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2523). *สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาว์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัย และทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อเนก พ. อนุกูลบุตร. (2548). *การวัดภาคจิตพิสัย. วารสารวงการครู,* 2(14), 106-110.

อรทัย จันใด. (2553*). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อารี พันธ์มณี. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: ต้นอ้อการพิมพ์.

อุบลรัตน์ เพ็งสถิตย์. (2542). *จิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอื้อมพร บัวสรวง. (2551). *รูปแบบภาวะผู้นำและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพนักงานอัยการในสำนักงานอัยการ เขต 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Atkinson, J.W. (1966). *Motive in Fantasy Action & Society*. New Delhi: East West Press Clay.

Ausubel, D. P. (1958). *Drug addiction: Physiological, psychological, and sociological aspects.* Crown Publishing Group/Random House.

Bloom, Benjamin S. (1976*). Taxonomy of Education Objective, Handbook I : Cognitive Domain.* New York: David Mckay.

Chen, Meng-Lin. (2005). The effects of the cooperative learning approach on Taiwanese ESL Student's Motivation, English listening, reading and speaking Competencies. *Dissertation Abstracts International,* 66(3), 875.

Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education.* New York: Mcgraw Hill Book Company.

Hilgard, E.R (1967*). Introduction to Psychology.* New York: McGraw-Hill Book Company.

Hogg, M. A., & Hains, S. C. (1998). Friendship and group identification: A new look at the role of cohesiveness in groupthink. *European Journal of Social Psychology,* 28(3), 323–341.

Hurlock, E.B. (1967). *Adolescent Development.* New York: McGraw-Hill Book.

Kagan, D. M. (1990). How schools alienate students at risk: A model for examining proximal classroom variables. *Educational Psychologist,* 25(2), 105–125.

Klausmeier, Herbert J. (1961). *Learning and Human Abilities: Educational Psychology.* New York: McGraw - Hill.

Klein, J. T. (1990). *Interdisciplinarity: History, theory, and practice.* Detroit: Wayne State University Press.

McClelland, D. C., Atkinson, J. W., Clark, R. A., & Lowell, E. L. (1953). *The achievement motive.* Appleton-Century-Crofts.

Moos, Rudolf H. & Bemice, S. Moors. (1978). Classroom Social Climate and Student Essences and Grades. *Journal of Educational Psychology,* 70(4), 863–869.

Newcomb, T. M. (1953). An approach to the study of communicative acts. *Psychological Review,* 60(6), 393–404.

Savignon, S. J. (1972). *Communicative Competence: An Experiment in Foreign-Language Teaching.* Center for Curriculum Development.

Sherif, M., & Hovland, C. I. (1961). *Social judgment: Assimilation and contrast effects in communication and attitude change.* Yale Univer. Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. อรัญ ซุยกระเดื่อง
   ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
   วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

2. ชื่อ-นามสกุล อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ
   ตำแหน่ง รองคณะบดีฝ่ายวิชาการ คณะคุศาสตร์
   อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
   วุฒิการศึกษา ปร.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

3. ชื่อ-นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์
   ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
   วุฒิการศึกษา ค.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

4. ชื่อ-นามสกุล อาจารย์ ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง
   ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษศึกษา
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
   วุฒิการศึกษา ศศ.ด. (ภาษาอังกฤษศึกษา)

5. ชื่อ-นามสกุล อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม
   ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
   อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษศึกษา
   คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
   วุฒิการศึกษา ค.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตามตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำ 60 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างดังนี้

ข้อ 0. Mom : it's time to go bed.

Ball : Okay.Mom. _____

1) Goodbye. 2) Good day. 3) Good night. 4) Good morning.

วิธีตอบ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกากบาททับใต้ช่องที่ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ 3. ถูกต้อง ให้นักเรียนกากบาทในช่อง 3. ดังนี้

ข้อ	1	2	3	4
0			x	

3. ถ้านักเรียนต้องการที่จะเปลี่ยนคำตอบ ให้นักเรียนขีดเส้นทับขนานตัวเลือกเดิมก่อน แล้วจึงเลือกตัวเลือกใหม่ที่นักเรียนต้องการ ดังตัวอย่างดังนี้

ข้อ	1	2	3	4
0	X		~~x~~	

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ต 1.1 ป.6/1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล

1. Your friend says: **“Can you help me carry this bag, please?”**

   What should you say?

   1) No, I can’t see it.
   2) I don’t like bags.
   3) Sure! Let me help you.
   4) You carry it yourself.

ต 1.1 ป.6/2 อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

2. Which word begins with the same sound as “canteen”?

   1) city
   2) child
   3) carry
   4) cheap

ต 1.1 ป.6/3 เลือก/ระบุ ประโยคหรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน

3. What do you say to him?

   1) I want to pull your tooth out.
   2) You should go to see dentist.
   3) Why did you clean your teeth?
   4) Can I buy some toothpaste?

4. Which sentence is true for the picture?

   1) He gets angry.
   2) He takes photos.
   3) He makes a net.
   4) He feels happy.

ต 1.1 ป.6/4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่าย ๆ หรือเรื่องเล่า

5. Read the poem.

We have hugs our stocking up,
Beside the open grate.
And now there’s nothing more to do,
Except to wait.

On which holiday do children in some countries do this?

1) Easter
2) Christmas
3) New year
4) Thanksgiving

6. Situation: At a restaurant

Nit: Can we have a table for 2, please?

Waiter: Yes, of course. This way, please. Here is the menu.

Nit: We only need some drinks. We want_____.

Waiter: Well, I will be right back.

What do they probably order?

1) fruit salad
2) fried rice
3) lemonade
4) steak

ต 1.2 ป.6/1 พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

7. A : I'm sorry to be late.

B : _____ .

1) It's too bad.
2) You're welcome.
3) That's alright.
4) It's quite late.

8. Rose : You look very happy.

Ben : I am. I got an A in English!

Rose : _____

1) Cheers!
2) That's correct!
3) Thank you
4) Congratulation!

ต 1.2 ป.6/2 ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตและให้คำแนะนำ

9. The floor is wet. Your friend is walking there. What should you say to your friend?

1) Be quiet.
2) Be quick.
3) Be patient.
4) Be careful.

ต 1.2 ป.6/3 พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ง่ายๆ

10. In the gym

Ethan : Can I borrow your racket?

Olivia : _____

1) No, thanks.
2) Yes, please.
3) No, here it is.
4) Yes, here you are.

ต 1.2 ป.6/4 พูดและเขียน เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว

11. Logan : _____

Emily : She has long brown hair.

1) What is your neighbor like?
2) What does your neighbor do?
3) What is your neighbor doing?
4) What does your neighbor look like?

12. Mark : _____

Pang : Thailand.

1) What can you do?
2) Why are you going?
3) When do you arrive?
4) Where are you from?

ต 1.2 ป.6/5 พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้ เหตุผลสั้นๆประกอบ

13. Ping : do you like that movie?

Kim : _____ It's amazing.

1) Yes, I do.
2) Yes, I am.
3) No, I don't.
4) No, I'm not.

.ต 1.3 ป.6/1 พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

14. Ken : _____

Pam : It's November 26.

1) Sorry. What day is it?
2) Pardon. What's today?
3) Excuse me. What's the date?
4) Please. What day is it?

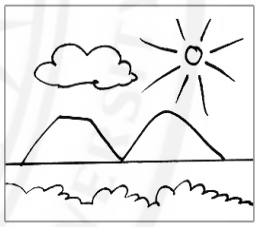
15. Which month has the same number of days as " March"?

1) June
2) August
3) February
4) November

ต 1.3 ป.6/2 เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิและตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน

16. Today is windy.

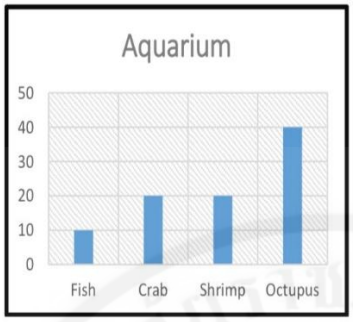
1)

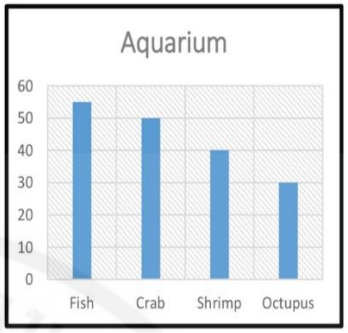
2)

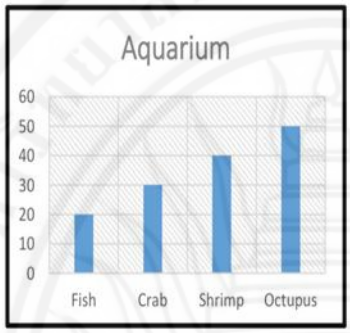
3)

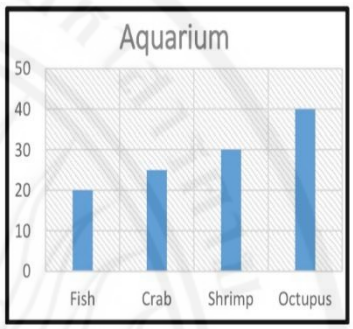
4)

17. In an aquarium, there are 20 fish, 25 crabs, 30 shrimps and 40 squids. Which graph is correct?

1)

2)

3)

4)

ต 1.3 ป.6/3 พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ตัว

18. Wandee : What do you think about April in Thailand?
Tourist : _____

1) It comes after March.
2) I like it. It's in Thailand.
3) It is not the fourth month.
4) I don't like it. It's too hot.

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

ต 2.1 ป.6/1 ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสมตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา

19. Jane offers some cake to Ken.
Jane : My sister made some chocolate cake foe me. Would you like to try some?
Ken : _____

1) Yes, you may.
2) I don't like it.
3) Yes, I'd love to.
4) Certainly, it is nice.

ต 2.1 ป.6/2 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา

20. Which of the following is American breakfast?

1) bacon, eggs, and sausage
2) sticky rice and grilled pork
3) steamed rice and beef curry
4) roasted chicken and papaya salad

ต 2.1 ป.6/3 เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

21. Anna loves listening about ghost and wearing ghost costume.
What festival does she like?
1) Christmas Day
2) Thanksgiving Day
3) Easter Day
4) Halloween Day

ต 2.2 ป.6/1 บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมาย วรรคตอนและการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษ

22. Which question has a different intonation from the others?
1) Is it okay?
2) What is it?
3) Can you go?
4) Are you all right?

23. Which of the following is correct?
1) You can me here.
2) You here me can.
3) Can me here you?
4) Can you here me?

ต 2.2 ป.6/2 เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

24. On Songkran day, most of Thai people go to their hometown to visit their parents. On which holiday do British people do the same?
1) Easter
2) Halloween
3) Christmas
4) Valentine's day

25. With most meals, Thai people have rice while western people have_____
1) Pizza
2) Bread
3) Noodle
4) Spaghetti

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ต 3.1 ป.6/1 ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

Read the text and answer the question (26-27)

Anna : Hi, Jane what are you doing?
Jane : I'm drawing a picture.
Anna : Wow! It looks great. What is it?
Jane : it's a cat. I love cats.

26. What is Jane doing?
1) She's writing
2) She's drawing
3) She's sleeping
4) She's playing

27. What is Jane drawing?
1) A dog
2) A fish
3) A cat
4) A bird

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ต 4.1 ป.6/1 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

28. In English class

You need to go to the toilet, so you say to your teacher, “Excuse me._____”

1) May I go to the toilet?
2) Can I go to the toilet?
3) How will I get to the toilet?
4) Where do you get to the toilet?

29. In the classroom

Jan : Mary, could I borrow your pen, please?

Mary : _____ I’m not using it.

1) What?
2) Of course.
3) Never mind.
4) How come?

30. When you want to greet your friends in the morning, what do you say?

1) Good night
2) Goodbye!
3) Good morning!
4) How are you?

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตามตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อ-สกุล ..... โรงเรียน .....

ข้อ	1	2	3	4	ข้อ	1	2	3	4
1					16				
2					17				
3					18				
4					19				
5					20				
6					21				
7					22				
8					23				
9					24				
10					25				
11					26				
12					27				
13					28				
14					29				
15					30				
คะแนนที่ได้									

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 3

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 รายวิชาภาษาอังกฤษ
2. ข้อคำถามในแบบสอบถามนี้ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และตอบให้ครบทุกข้อ
3. ข้อมูลจะถูกนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นและจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนไม่ว่ากรณีใดๆ
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
   ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ
   ส่วนที่ 2 ข้อคำถามจำนวน 90 ข้อ
5. แบบสอบถามแต่ละข้อจะมีข้อคำถามให้นักเรียนเลือกตอบ 5 ระดับ โดยให้นักเรียนพิจารณาแต่ละข้อความในแบบวัด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการกระทำหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับตัวนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของนักเรียนที่สุด และตอบให้ครบทุกข้อ โดยคะแนนแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับมากที่สุด หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำ
ระดับมาก หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นอยู่บ่อยๆครั้ง
ระดับปานกลาง หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
ระดับน้อย หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเป็นเวลานานครั้ง
ระดับน้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเลย

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักเรียนรู้สึกว่าการทำงานยากให้สำเร็จเป็นความท้าทาย					
2. นักเรียนชอบทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาอังกฤษที่ท้าทายความสามารถ					
3. นักเรียนตั้งใจทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาอังกฤษด้วยความสามารถของตนเอง					
4. นักเรียนจะเข้าห้องสมุดเพื่อค้นหาความรู้ภาษาอังกฤษ					
5. นักเรียนมีความอยากรู้เรื่องต่างๆในวิชาภาษาอังกฤษ					
6. นักเรียนจะพยายามหาคำตอบวิชาภาษาอังกฤษในสิ่งที่ไม่สามารถตอบได้ในชั้นเรียน					
7. นักเรียนสนใจในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษในชั้นเรียน					
8. นักเรียนมีความอดทนในเรื่องที่ไม่อยากเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ					
9. นักเรียนหมั่นหาความรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษอยู่เสมอเพราะอยากพัฒนาตนเอง					
10. นักเรียนเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตรงเวลาเสมอ					
11. นักเรียนจะรีบทำงานวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตรงเวลาที่กำหนด					
12. นักเรียนมีความมั่นใจเมื่อทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาอังกฤษ					

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. นักเรียนเลือกเพื่อนเข้ากลุ่มด้วยความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นอันดับแรก					
14. นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษจะช่วยให้มีโอกาสมากขึ้นในอนาคต					
15. นักเรียนคิดว่าคนที่เก่งภาษาอังกฤษจะช่วยให้มีอาชีพที่ดี					
16. นักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
17. นักเรียนชอบที่จะทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ					
18. นักเรียนมีความสนใจในการฟังเพลงหรือดูหนังที่ใช้ภาษาอังกฤษ					
19. นักเรียนทำการบ้านวิชาภาษาอังกฤษก่อนวิชาอื่น					
20. นักเรียนตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษทุกครั้ง					
21. นักเรียนจะอ่านหนังสือและเตรียมตัวเป็นอย่างดีทุกครั้งถ้ามีการสอบวิชาภาษาอังกฤษ					
22. นักเรียนชอบที่จะพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียน					
23. นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
24. นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ ๆ ในวิชาภาษาอังกฤษ					
25. นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญมาก					
26. นักเรียนชอบวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าวิชาอื่น					
27. นักเรียนชอบหาความรู้ภาษาอังกฤษในเรื่องใหม่ ๆ					
28. นักเรียนอยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ					
29. นักเรียนเห็นด้วยว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ค่อนข้างยาก					
30. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศอื่น ๆ					
31. นักเรียนรู้สึกว่านักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ดีกว่าวิชาอื่น ๆ					
32. นักเรียนเชื่อว่าตนเองสามารถเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้อย่างดี					
33. นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีทักษะในการฟังภาษาอังกฤษที่ดี					
34. นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษ					
35. นักเรียนให้ความสำคัญกับคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก					
36. นักเรียนรู้สึกกดดันในการแข่งขันด้านผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียน					

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
37. นักเรียนชอบพบปะและพูดคุยกับเพื่อนๆทุกคนในชั้นเรียน					
38. นักเรียนมีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน					
39. นักเรียนชอบทำกิจกรรมวิชาภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว					
40. นักเรียนจะปฏิเสธเพื่อน เมื่อได้รับการเสนอชื่อให้เป็นหัวหน้ากลุ่มในการเรียน					
41. นักเรียนมักถูกเพื่อนขอให้ช่วยอธิบายเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ					
42. นักเรียนมีความสุขทุกครั้งที่ได้เรียนภาษาอังกฤษ					
43. นักเรียนมีความวิตกกังวลเมื่อครูถามคำถามในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ					
44. นักเรียนไม่รู้สึกเครียดถึงแม้จะทำข้อสอบภาษาอังกฤษไม่ได้					
45. นักเรียนรู้สึกว่ายิ่งเรียนภาษาอังกฤษนานเท่าไหร่ยิ่งทำให้มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น					
46. นักเรียนรู้สึกว่าครูให้การยอมรับและเข้าใจความผิดพลาดของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ					
47. นักเรียนจะตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษถ้าได้เรียนกับคุณครูที่นักเรียนชอบ					
48. นักเรียนจะซักถามครูทันทีเมื่อไม่เข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษ					
49. นักเรียนมักจะขอคำแนะนำจากครูเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงนอกเวลาเรียน					
50. นักเรียนรู้สึกว่าตนเองสามารถแสดงความคิดเห็นหรือสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้อย่างอิสระ					
51. นักเรียนรู้สึกว่าเพื่อนร่วมชั้นเรียนช่วยเหลือสนับสนุนกันในการเรียนภาษาอังกฤษ					
52. นักเรียนมีอิสระในการทำกิจกรรมกลุ่มสามารถเข้าร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษกับกลุ่มอื่นๆได้					
53. นักเรียนจะใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียนภาษาอังกฤษหรือทำแบบฝึกหัดร่วมกับเพื่อน ๆ					
54. นักเรียนชอบช่วยเพื่อนทำงานภาษาอังกฤษอย่างเต็มใจเพื่อให้งานสำเร็จ					
55. นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำงานกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ					
56. นักเรียนรู้สึกว่าครูใช้สื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่ว					

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
57. นักเรียนรู้สึกว่าห้องเรียนภาษาอังกฤษมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่เพียงพอและเหมาะสม					
58. นักเรียนตอบคำถามภาษาอังกฤษผิดครูจะกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง					
59. นักเรียนได้รับการส่งเสริมจากครูในการลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ					
60. นักเรียนได้รับการส่งเสริมจากครูในการค้นคว้าภาษาอังกฤษเรียนรู้ด้วยตัวเองในเรื่องที่ตัวเองสนใจมีครูคอยให้คำปรึกษา					
61. ครูผู้สอนสามารถอธิบายเนื้อหาภาษาอังกฤษให้เข้าใจง่ายและชัดเจน					
62. ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน					
63. ครูผู้สอนสอนเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
64. ครูผู้สอนทบทวนความรู้เดิมแก่นักเรียนก่อนเรียนเนื้อหาใหม่					
65. ครูผู้สอนสามารถยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่าย					
66. ครูผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเรียนภาษาอังกฤษ					
67. ครูผู้สอนยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลเมื่อนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง					
68. ครูผู้สอนให้กำลังใจ คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่ตอบคำถามยังไม่ถูกต้อง					
69. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					
70. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกแหล่งเรียนรู้ที่สนใจ					
71. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ					
72. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง					
73. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนในการตรวจข้อสอบกับเพื่อน					
74. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดห้องเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้					
75. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มและรายบุคคล					
76. ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและมีความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษ					
77. ครูผู้สอนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนได้เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจแล้วเกิดข้อคำถาม					

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
78. ครูผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายน่าสนใจ					
79. ครูผู้สอนใช้วิธีในการประเมินความเข้าใจของนักเรียนระหว่างเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การสอบถาม หรือทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน					
80. ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
81. ครูผู้สอนสอนเนื้อหาที่ทันสมัยและนำไปใช้ได้จริง					
82. ครูผู้สอนมีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่เข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษ					
83. ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
84. ครูผู้สอนใช้สื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
85. ครูผู้สอนมีความเข้าใจในความต้องการและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน					
86. ครูผู้สอนอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่เคร่งเครียดขณะสอน					
87. ครูผู้สอนสามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างเหมาะสมและยุติธรรม					
88. ครูผู้สอนเข้าสอนและออกตรงเวลา					
89. ครูผู้สอนแจ้งให้นักเรียนทราบเกณฑ์ประเมินผลล่วงหน้า					
90. ครูผู้สอนใช้การประเมินผลจากการปฏิบัติจริง เช่น ทำงานกลุ่ม การอภิปราย หรือแสดงบทบาทสมมติ					

ภาคผนวก ค

คุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ชื่องาน : ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 90 ข้อ
สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีข้อคำถามที่ใช้ได้ จำนวน 89 ข้อ และมีข้อคำถาม
ที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง จำนวน 1 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
9	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	0	0	-1	-1	-1	-0.20	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	0	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
29	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
37	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
38	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
53	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
54	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
55	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
56	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
57	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
58	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
59	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
60	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
61	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
62	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
63	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
64	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
65	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
66	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
67	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
68	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
69	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
70	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
71	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
72	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
73	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
74	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
75	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
76	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
77	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
78	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
79	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
80	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
81	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
82	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
83	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
84	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
85	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
86	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
87	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
88	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
89	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
90	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่ามีข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 89 ข้อ จากทั้งหมด 90 ข้อสรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีข้อคำถามที่ใช้ได้ จำนวน 89 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
9	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	0	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
37	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
38	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
53	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
54	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
55	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
56	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
57	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
58	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
59	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
60	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
61	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
62	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
63	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
64	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
65	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
66	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
67	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
68	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
69	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
70	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
71	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
72	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
73	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
74	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
75	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
76	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
77	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
78	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
79	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
80	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
81	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
82	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
83	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
84	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
85	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
86	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
87	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
88	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
89	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
90	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีข้อคำถามที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง จำนวน 1 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
13	1	0	0	-1	-1	-1	-0.20	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง

สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงเกณฑ์

ชื่อแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามตัวชี้วัด ชั้น ป.6

จำนวนผู้สอบ 50 คน

จำนวนข้อสอบ 40 ข้อ

กำหนดคะแนนเกณฑ์ (c) ไว้ที่ 8 คะแนน

ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงเกณฑ์

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	อำนาจจำแนก (B)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	(2)	-0.47	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
2	(3)	0.49	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
3	(4)	0.08	อำนาจจำแนกต่ำ	ไม่ผ่าน
4	(3)	0.51	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	(2)	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
6	(2)	0.55	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
7	(2)	0.33	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
8	(3)	0.24	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
9	(3)	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
10	(4)	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
11	(4)	0.29	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
12	(2)	-0.57	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
13	(4)	0.41	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
14	(4)	0.18	อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	ไม่ผ่าน
15	(4)	0.24	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
16	(4)	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
17	(1)	0.41	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
18	(1)	-0.65	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
19	(3)	0.59	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
20	(2)	0.51	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
21	(4)	0.22	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
22	(4)	0.53	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
23	(4)	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	อำนาจจำแนก (B)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
24	(1)	-0.49	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
25	(3)	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
26	(4)	0.12	อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	ไม่ผ่าน
27	(1)	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
28	(2)	-0.37	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
29	(4)	0.47	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
30	(2)	-0.57	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
31	(2)	0.31	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
32	(4)	0.39	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
33	(3)	0.43	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
34	(2)	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
35	(2)	0.45	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
36	(3)	0.57	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
37	(1)	0.29	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
38	(2)	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
39	(3)	0.63	อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
40	(2)	-0.61	อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อสอบจำนวน 40 ข้อ มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 12, 14, 18, 24, 26, 28, 30, 40 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยวิธี Lovett

ข้อ	อำนาจจำแนก (B)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
2	0.49	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
4	0.51	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
6	0.55	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
7	0.33	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
8	0.24	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
9	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
10	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
11	0.29	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
13	0.41	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
15	0.24	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน

ข้อ	อำนาจจำแนก (B)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
16	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
17	0.41	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
19	0.59	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
20	0.51	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
21	0.22	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
22	0.53	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
23	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
25	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
27	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
29	0.47	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
31	0.31	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
32	0.39	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
33	0.43	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
34	0.37	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
35	0.45	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
36	0.57	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
37	0.29	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
38	0.35	อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
39	0.63	อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นจากการคัดเลือกข้อสอบมาจำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี Lovett มีค่าเท่ากับ 0.85

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นายณัฐกรณ์ ณัฐเตชะทรัพย์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2557 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

พ.ศ. 2569 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY